

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
 За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Бележки	2016 г. '000 лв	2015 г. '000 лв
Приходи от продажби	6	2,716,716	2,994,520
Приходи от фонд Сигурност на ЕС	7	300,154	183,200
Други оперативни доходи от дейността	8	12,005	22,844
		3,028,875	3,200,564
Разходи за електрическа енергия	9	(2,702,475)	(2,966,219)*
Разходи за материали	10	(5,989)	(5,803)
Разходи за външни услуги	11	(40,191)	(42,681)
Разходи за персонала	13	(69,441)	(67,823)
Разходи за амортизация	18,19	(57,896)	(59,335)
Приходи/разходи от оценка на ИМС			(1,091)
Възстановена / начислена обезценка на вземания от продажби	12	(14,478)	(6,461)
Разходи за и възстановяване провизии	35	(2,362)	(47,853)
Разходи за зелена енергия			(7,593)*
Нетни разходи, свързани с Арбитражно решение по проект АЕЦ Белене	14	(159,270)	
Други приходи / разходи с корективен характер	15	768	897
Други разходи	15	(56,275)	(73,423)
Загуба от оперативна дейност		(78,734)	(76,821)*
Финансови приходи	16	2	423
Финансови разходи	16	(104,152)	(64,022)
Приходи от дивиденди от асоциирани и съвмесни предприятия	21	52,656	43,976
Загуба преди данъци		(130,228)	(96,444)*
Приходи от данъци върху дохода	17	1,518	7,259
Нетна загуба за годината		(128,710)	(89,185)*
Друга всеобхватна (загуба)/ доход			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценка/обезценка на имоти машини и съоръжение	18	(311)	188,380
Данък върху дохода отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	31	31	(18,838)
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	34	(70)	(986)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	31	7	99
Друг всеобхватен доход за година, нето от данъци		(343)	168,655
Общ всеобхватен доход за годината		(129,053)	79,470*

*Преизчислен

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 29 март 2017 г.

Румяна Кръстева

Директор дирекция "Финанси"

Съставител: Татяна Димитрова
 Главен счетоводител

Изпълнителен директор:

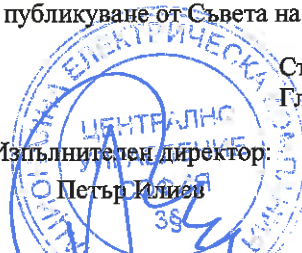
Петър Илиев

Одиторско дружество

Ейч Ел Би България ООД

Васка Гелина

Управител

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 7 до 65.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 Към 31 декември 2016 г.

Бележки	31 декември	31 декември	1 януари
	'2016	'2015	'2015
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	18	4,774,393	3,900,683
Нематериални активи	19	3,316	4,690
Инвестиции в дъщерни, асоциирани и други предприятия	20	59,364	59,364
Нетекущи предплатени услуги		-	39,303
Други дългосрочни вземания	22	-	14,945
Сума на нетекущите активи		4,837,073	4,018,985
Текущи активи			
Материални запаси	23	8,923	7,762
Търговски и други вземания	24	327,970	658,163
Вземания от фонд СЕС	7	37,247	-
Вземания от свързани лица	25	51,816	42,680
Аванси и предплатени услуги	26	13,170	274,760
Вземания във връзка с данъци върху дохода		-	3,044
Парични средства	27	16,567	112,500
Сума на текущите активи		455,693	1,098,909
ОБЩО АКТИВИ		5,292,766	5,117,894

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 29 март 2017 г.

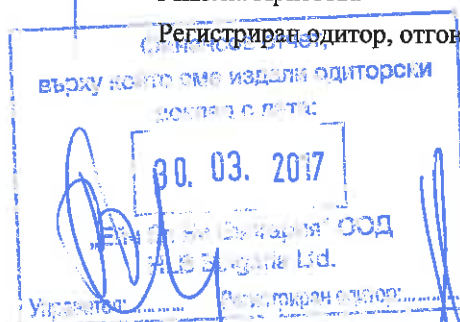
Румяна Кръстева
 Директор дирекция "Финанси"

Съставител: Татяна Димитрова
 Главен счетоводител

Изпълнителен директор:
 Петър Илиев

Одиторско дружество
 Ейч Ел Би България ООД
 Васка Гелина
 Управител

Милена Христова
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 7 до 65.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 Към 31 декември 2016 г.

Бележки	31 декември '2016	31 декември '2015	1 януари '2015
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	28.1	1,063,766	1,063,766
Преоценъчен резерв на нефинансови активи	28.2	1,347,532	1,348,252
Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи	28.3	(1,059)	(996)
Други резерви	28.4	62,804	62,804
Натрупана загуба / неразпределена печалба		(1,064,114)	(975,369)*
Финансов резултат от текущия период		(128,710)	(89,185)*
Сума на собствения капитал		1,280,219	1,329,802*
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Задължения по заеми от банки	29	98,462	133,173
Отсрочено финансиране	30	10,213	12,067
Задължения за обезщетения при пенсиониране	34	7,436	6,943
Провизии	35	80	81
Дългосрочни задължения към свързани лица	33	1,873,004	970,329
Дългосрочни търговски задължения	32	7,918	11,711
Задължение към МЕ по предоставена възмездна финансова помощ	36	804,866	-
Пасиви по отсрочени данъци	31	135,719	137,275
Сума на нетекущите пасиви		2,937,698	1,271,579
Текущи пасиви			
Задължения по заеми от банки	29	36,026	47,196
Търговски задължения	32	352,494	1,350,185*
Краткосрочни задължения към свързани лица	33	621,649	873,933
Задължения по получени аванси и други предплащания			-
Отсрочено финансиране	30	584	201
Задължения за обезщетения при пенсиониране	34	720	829
Провизии	35	17,260	42,842
Други задължения	37	46,116	38,983
Сума на текущите пасиви		1,074,849	2,354,169*
Обща сума на пасивите		4,012,547	3,788,092*
Общо собствен капитал и пасиви		5,292,766	5,117,894

*Преизчислен

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 29 март 2017 г.

Румяна Кръстева

Директор дирекция "Финанси"

Съставител: Татяна Димитрова

Главен счетоводител

Изпълнителен директор:

Петър Илиев

Одиторско дружество

Ейч Ел Би България ООД

Васка Гелина

Управител

Милена Христова

Регистриран одитор, отговорен за одита

доминантна дата:

30. 03. 2017

„Ейч Ел Би България“ ООД
 HEB Bulgaria Ltd.

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 7 до 65.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Бележки	2016 г. ‘000 лв.	2015 г. ‘000 лв.
Парични потоци от оперативна дейност		
<i>Парични постъпления от продажби, в т.ч.:</i>	2,382,246	2,429,115
Парични постъпления от продажби на електроенергия, в т.ч.:	2,072,180	2,230,884
Клиенти електроенергия – ЕРП	1,123,334	1,481,749
Клиенти електроенергия – от продажби на свободния пазар и от износ	174,663	323,760
Клиенти – други	774,183	425,375
Клиенти пренос на електроенергия		
Парични постъпления от други продажби	19,352	15,031
Парични постъпления от фонд СЕС	290,714	183,200
<i>Парични плащания на доставчици и персонал, в т.ч.:</i>	(3,327,303)	(2,322,651)
Парични плащания на доставчици на електроенергия	(3,243,880)	(2,234,991)
Парични плащания на други доставчици	(24,515)	(28,449)
Парични плащания на персонал	(58,908)	(59,211)
Парични наличности от оперативна дейност	(945,057)	106,464
Получени лихви	2	132
Нетен размер от промени в обменни курсове	(5)	2
Платени такси, комисионни и други	(22)	(37)
<i>Нетен размер на други плащания, в т.ч.:</i>	(1,229,635)	19,629
Възстановени данъци и осигуровки	39,695	47,088
Други плащания от оперативна дейност	(1,269,330)	(27,459)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(2,174,717)	126,190
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(7,115)	(3,262)
Постъпления от продажби на имоти, машини и съоръжения	388	2,262
Получени дивиденди	15,230	6,734
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	8,503	5,734
Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления от заеми М-во на енергетиката	1,176,661	-
Изплащане на задължения по заеми	(46,901)	(51,532)
Платени лихви	(7,661)	(14,508)
Постъпления от получен заем от БЕХ ЕАД	1,020,210	-
Изплащане на задължения към БЕХ ЕАД	(52,000)	(85,847)
Нетни парични потоци от финансова дейност	2,090,309	(151,887)
Рекласификация в Други дългосрочни вземания		(65)
Нетно увеличение на парични средства	(75,905)	(20,028)
Парични средства към началото на годината	92,472	112,500
Парични средства в края на годината	27 16,567	92,472

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 29 март 2017 г.

Румяна Кръстева

Директор дирекция "Финанси"

Съставител: Татяна Димитрова

Главен счетоводител

Изпълнителен директор:

Петър Илиев

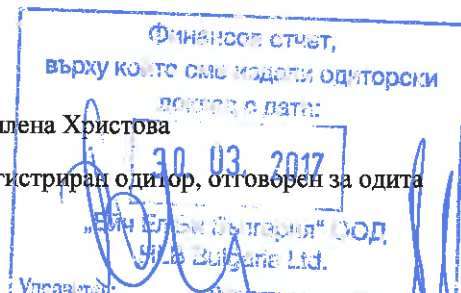

Одиторско дружество

Ейч Ел Би България ООД

Васка Гелина

Управител

Милена Христова

Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 7 до 65.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Акционерен капитал (бележка 28.1)	Преоценъчен резерв на нефинансови активи (бележка 28.2)	Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи (бележка 28.3)	Други резерви (бележка 28.4)	Нагрупана загуба	Общо собствен капитал
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари 2016 г.	1,063,766	1,348,252	(996)	62,804	(1,064,554)*	1,409,272*
Загуба за годината	-	-	-	-	(128,710)	(128,710)
Друг всеобхватен доход	-	(280)	(63)	-	-	(343)
Общ всеобхватен доход за годината	-	(280)	(63)	-	(128,710)	(129,053)
Преоценъчен резерв на отписани имоти, машини и съоръжения	-	(440)	-	-	440	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	1,063,766	1,347,532	(1,059)	62,804	(1,192,824)	1,280,219

*Преизчислен.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 29 март 2017 г.

Румяна Кръстева

Директор дирекция "Финанси"

Изпълнителен директор:

Петър Илиев

Съставител: Тапяна Димитрова

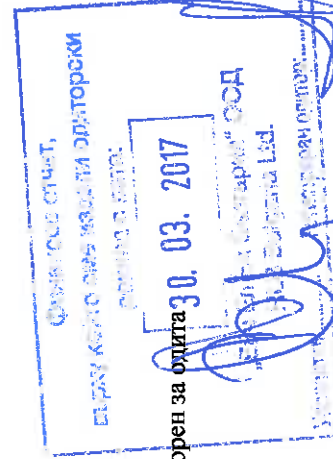
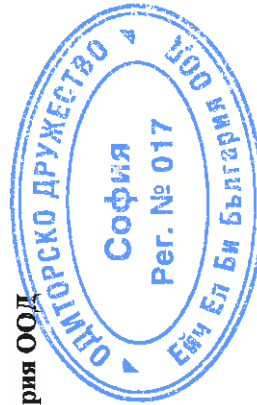
Главен счетоводител

Одиторско дружество

Ейч Ел Би България ООД

Васка Гелина

Управител

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките към него, представяващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 7 до 65.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Акционерен капитал (бележка 28.1)	Преоценъчен резерв на нефинансови активи (бележка 28.2)	Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи (бележка 28.3)	Други резерви (бележка 28.4)	Нагрупана загуба	Общо собствен капитал
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари 2015 г.	1,063,766	1,178,543	(109)	62,804	(666,946)	1 638 058
Промени в началните салда поради промяна в счетоводна политика, грешки и др.					(308 256)	(308 256)
Салдо на 1 януари 2015 г. (преизчислено)					(975 202)	1 329 802
Загуба за годината	-	-	-	-	(89,185)	(89,185)
Друг всеобхватен доход	-	169,542	(887)	-	-	168,655
Общ всеобхватен доход за годината	-	169,542	(887)	-	(89,185)	79,470
Преоценъчен резерв на отписани имоти, машини и съоръжения	-	(530)	-	-	530	-
Други изменения	-	697	-	-	(697)	-
Салдо към 31 декември 2015 г.	1,063,766	1,348,252	(996)	62,804	(1,064,554)	1,409,272

*Преизчислен.

Настоящият финансов отчет е одобрен за публикуване от Съвета на директорите на 29 март 2017 г.

Румяна Кръстева

Директор дирекция "Финанси"

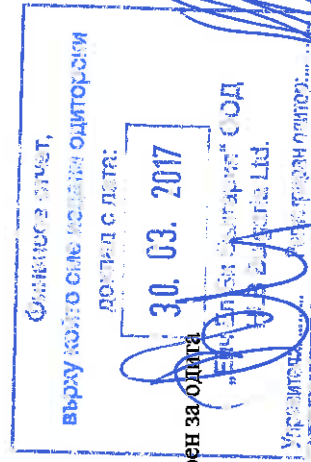
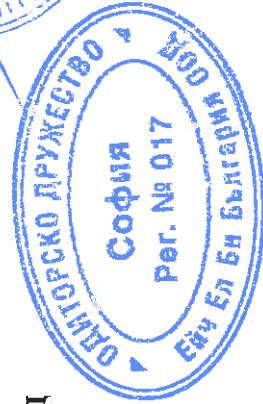
Съставител: Татяна Димитрова
 Главен счетоводител

Одиторско дружество

Ейч Ел Би България ООД

Васка Гелина

Управител

Отчетът за промените в собствените капитал следва да се разглежда заедно с бележките към него, представяващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 7 до 65.

1. Корпоративна информация

„Национална Електрическа Компания“ ЕАД (НЕК ЕАД, Дружеството), с ЕИК 000649348, седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Триадица“ № 8, е създадена като еднолично търговско дружество със 100% държавно участие, регистрирано в България. До 17 септември 2008 г. правата на едноличен собственик на капитала се упражняват от Министъра на икономиката и енергетиката. На 18 септември 2008 г. е създаден „Български енергиен холдинг“ ЕАД, в капитала на който е апортирана инвестицията на държавата в НЕК ЕАД. От този момент НЕК ЕАД е дъщерно дружество на „Български енергиен холдинг“ ЕАД, който е едноличен собственик на капитала. Едноличен собственик на капитала на БЕХ ЕАД е Българската държава чрез Министъра на енергетиката.

Органи на управление на НЕК ЕАД са едноличния собственик на капитала и тричленен Съвет на директорите.

Към 31 декември 2016 г. членове на Съвета на директорите са: Петър Асенов Илиев - член на СД и изпълнителен директор, Момчил Векилов Ванов - Председател на СД, Христо Величков Георгиев – член на СД.

Към 31 декември 2016 г. Дружеството се представлява от Петър Асенов Илиев, изпълнителен директор.

Основни дейности на дружеството са:

- производство на електрическа енергия;
- централизираны покупки и продажби на електрическа енергия;
- снабдяване с електрическа енергия на потребителите, присъединени към преносната мрежа;
- внос и износ на електрическа енергия;
- строителна и ремонтна дейност в областта на електропроизводство;
- инвестиционна дейност;
- внедряване и популяризиране на енергийната ефективност при производството на енергия.

Дейностите, извършвани от „Национална Електрическа Компания“ ЕАД, подлежат на лицензиране, съгласно чл. 39, ал. 1 във връзка с чл. 21 от Закона за енергетиката. Дружеството притежава лицензии, издадени от Държавната Комисия за енергийно и водно регулиране, както следва:

- Лицензия за обществена доставка на електрическа енергия - № Л-147-13/17.12.2004 г., за срок от 35 години, допълнена с координатор на специална балансираща група;
- Лицензия за производство на електрическа енергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ - № Л-073-01/14.02.2001 г. за срок от 35 години;
- Лицензия за търговия с електрическа енергия - № 1-230-15/04.06.2007 г. за срок от 10 години, допълнена с координатор на стандартна балансираща група. С решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) № И2-Л-230 от 15 септември 2016 г. е продължен срока на лицензията за дейността „търговия с електрическа енергия“ с включени права и задължения на координатор на стандартна балансираща група за 10 години до 4 юни 2027 г.)
- Лицензия за дейността „доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция“ - №Л-408-17 /01.07.2013 г., за срок от 26 години; (Решение № И1-Л-408/29.01.2014 г. за изменение/допълнение на лицензия № Л-408-17/01.07.2013 г. издадена за дейността „доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция“ с правата и задълженията, свързани с дейността на координатор на специална балансираща група)

Към 31 декември 2016 г. вътрешноструктурни единици в НЕК ЕАД са следните предприятия:

НЕК ЕАД, Предприятие „Водноелектрически центри“, град Пловдив – извършва производство на електрическа енергия, строителна и ремонтна дейност в областта на електропроизводството от ВЕЦ, и инвестиционна дейност

НЕК ЕАД, Предприятие „Язовири и каскади“, град София – извършва техническа експлоатация и поддръжане на язовири и хидроенергийни обекти.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2015 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е индивидуален, тъй като Дружеството е използвало освобождаването от консолидация съгласно МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, параграф 4. Консолидирани финансови отчети, отговарящи на изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане, се изготвят от „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и са на разположение на уебсайта на компанията майка.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Дружеството отчита нетна загуба за 2016 г. в размер на 128,710 хил. лв. и загуба от предходни периоди – 1,064,114 хил. лв. Стойността на текущите пасиви на Дружеството надвишава стойността на текущите активи с 619,156 хил. лв. Текущите пасиви включват текущи задължения към едноличния собственик на капитала и други свързани лица в размер на 621,649 хил. лв. Едноличният собственик на капитала се е ангажирал с подкрепа за НЕК ЕАД в съответствие с изискванията на Закона за Енергетиката и европейското законодателство с основна цел: постигане на устойчив финансов и бизнес модел на развитие, в условията на променящи се регулаторна рамка и правила за търговия с електроенергия, които уреждат взаимоотношенията на балансиращия пазар.

Ръководството счита, че с финансовата подкрепа от едноличния собственик Дружеството ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се продават активи и без да се предприемат съществени промени в неговата дейност.

3 Промени в счетоводната политика

3.1 Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2016 г.

Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията на Европейския съюз, които са уместни за неговата дейност. На дружеството не се е наложило да прави промени в счетоводната си политика за адаптиране приложението на всички нови и/или ревизирани МСФО, които са ефективни за текущата отчетна година, започваща на 01.01.2016 г., тъй като те или не се отнасят за неговата дейност и обичайния състав и характеристики на активите и пасивите му или през периода не е имало обекти или операции, които са засегнати от промените в изменените МСФО. Ефектът от промените в МСФО за дружеството е единствено във въвеждане на нови и разширяване на вече съществуващи оповестявания и промяна в представянето на финансовите отчети, без това да се е отразило върху сумите, отчетени в тях. Към датата на одобрение за издаване на настоящия финансов отчет са направени изменения и подобрения в действащи стандарти, както следва:

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети за прилагане от Европейската комисия, и са задължителни за прилагане за годишния период, започващ на 1 януари 2016 г.:

Изменение на МСС 27 „Индивидуални финансови отчети” – Метод на собствения капитал в самостоятелни финансови отчети – приет от ЕС на 18 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

С тази промяна е възстановена опцията в МСС 27 за оценяване и отчитането по метода на собствения капитал на инвестициите в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества в самостоятелните финансови отчети.

Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети” – Инициатива за оповестяване - приет от ЕС на 18 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Тази промяна е свързана с насока на съставителите на финансови отчети, когато е необходимо те да прилагат преценка за същественост на определена информация и нейното представяне при изготвянето на финансовите отчети.

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2012-2014)”, произтичащи от годишния проект за подобрения в МСФО (МСФО 5, МСФО 7, МСС 19 и МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки - приети от ЕС на 15 декември 2015 г. (промените ще бъдат прилагани за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.).

Изменение на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” и МСС 38 „Нематериални активи” – Изясняване на допустимите методи за амортизация - приети от ЕС на 2 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Тези изменения поясняват, че използването на методи за изчисляване на амортизации, базирани на приходи, не е подходящо, тъй като приходите, генерирани от определена дейност с дълготрайни материални или нематериални активи, не отразяват използването на икономическите ползи, които се очакват от активите.

Изменение на МСФО 11 „Съвместни споразумения” – Счетоводно отчитане на придобиване на участия в съвместна дейност - приет от ЕС на 24 ноември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Това изменение дава насоки относно подходящото счетоводно третиране на придобиването на дял в съвместна дейност, която представлява бизнес.

Изменение на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” и МСС 41 „Земеделие” – Земеделие: Плододайни растения - приети от ЕС на 23 ноември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Тези изменения засягат финансовото отчитане на плодоносни растения като лозя, каучукови дървета и маслодайни палми. Плодоносните растения следва да се третират като имоти, машини и съоръжения, тъй като техните процеси са подобни на производство. Вследствие на това те се включват съгласно тези изменения в обхвата на МСС 16 вместо в обхвата на МСС 41. Отглеждането на плодоносни растения остава в обхвата на МСС 41.

Промени в МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Инвестиционни дружества: Прилагане на изключения при консолидация – приети от ЕС на 22 септември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация.

3.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2016 г., следни нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството.

От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика, класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството за следващи периоди, а именно:

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” – приет от ЕС на 22 септември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приход”, МСС 11 „Договори за строителство” и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Новият стандарт променя правилата за определяне дали приходите са признават към даден момент или през даден период от време и води до разширяване и подобряване на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 е базирано на основен принцип, който изисква дружеството да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което дружеството ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта. Дружествата следва да прилагат стандарта ретроспективно за всеки представен предходен период или ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

МСФО 9 „Финансови инструменти” – приет от ЕС на 22 ноември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането.

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

МСФО 14 „Разчети за регулаторни отсрочени сметки” – ЕК реши да не започва процеса по утвърждаване на този междинен стандарт и да чака окончателния му вариант;

МСФО 14 позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база, когато прилагат МСФО. С цел подобряване на съпоставимостта с отчети на дружества, които вече прилагат МСФО и не признават такива суми, стандартът изисква да бъде представен отделно ефекта от регулираните цени.

МСФО 16 „Лизинг” – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.;

Този стандарт е с изцяло променена концепция. Въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел по-достоверно представяне на тези сделки. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца, като ще се признава актив „право на ползване, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори.

Промени в МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие - отложен за неопределен период;

Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на трансакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество.

Промени в МСС 12 „Данъци върху дохода” – Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г.;

Целта на проекта е да се изясни счетоводното отчитане на активи по отсрочени данъци върху нереализирани загуби от дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност.

Промени в МСС 7 „Отчет за паричните потоци” - Инициатива за оповестявания, в сила за годишни периоди от 1 януари 2017 г.;

Проектът е част от инициативата относно оповестяванията. Измененията изискват предприятията да оповестят информация, която дава възможност на потребителите да оценят промените в задълженията, произтичащи от финансовата дейност, да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнителни оповестявания да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството.

Промени в МСФО 2 “Плащане на базата на акции” - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

Проектът за изменение на стандарта обединява три инициативи за изменения, касаещи плащане на база на акции при непазарни условия и отчитане на промяна в споразумение, при която се превръща от уреждано с плащане в уреждано с инструменти на собствения капитал.

Промени в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти“ с МСФО 4 „Застрахователни договори“ - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;
Целта на проекта е да се обърне внимание временните последици от различните ефективни дати на прилагане на МСФО 9 и МСФО 4, като са предвидени изключения за застрахователи.

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2014-2016)“ - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. и 1 януари 2017 г.;

КРМСФО Разяснение 22 „Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения“ - в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.;

Разяснението определя изисквания какъв обменен курс да се използва, при отчитане на получени авансови плащания в чуждестранна валута.

Промени в МСС 40 „Инвестиционни имоти“ - Трансфери на инвестиционни имоти - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

Проектът има за цел да изяснят изискванията на стандарта относно прехвърлянията от и към категорията на инвестиционните имоти.

4 Счетоводна политика

4.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени са оповестени в бележка 4.22

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2 Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3 Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Във финансовия отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.4 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Дружеството и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол и страните притежаващи съвместен контрол върху предприятието имат право на нетните активи на предприятието. Във финансовия отчет на Дружеството инвестициите в съвместни предприятия се отчитат по себестойност.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместни предприятия. Във финансовия отчет на Дружеството инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от съвместно предприятие или асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своя финансов отчет, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.5 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.6 Приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Дружеството и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение, като се изключат отстъпки, работи и други данъци върху продажбите или мита.

Продажба на електрическа енергия

Приход се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход когато електроенергията е доставена през електропреносната и електроразпределителните мрежи на крайните снабдители, на електроразпределителните дружества, на оператора на преносната мрежа (ЕСО ЕАД), на доставчика от последна инстанция, на клиенти на доставчика от последна инстанция и на свободния пазар. Приходите от продажби се признават на базата на показанията на електромерите за консумирана електрическа енергия или на регистрирани графици.

- *Продажби на крайните снабдители*

Приходите от продажби на крайните снабдители се формират от фактурирана електроенергия на крайните снабдители за задоволяване на потреблението на защитени потребители.

- *Продажби на електроразпределителните дружества*

Приходите от продажби на електроразпределителните дружества се формират от фактурирана електроенергия за покриване на технологичните разходи по разпределителните мрежи.

- *Продажби на оператор на преносна мрежа – ЕСО ЕАД*

Приходите от продажби на оператор на преносна мрежа се формират от фактурирана електроенергия на ЕСО ЕАД за покриване на технологичните разходи по преноса на електрическа енергия.

Продажба на електрическа енергия на балансиращ пазар

Приходите от продажба на електрическа енергия на балансиращ пазар възникват и се признават в отчета за печалбата или загубата след представяне на окончателния месечен сетълмент от ЕСО ЕАД и издаване на фактури от НЕК ЕАД.

Приходи от продажби на доставчик от последна инстанция (ДПИ)

Приходи от продажби на доставчик от последна инстанция са свързани с лицензия за дейността „обществена доставка“ и включват продадената енергия от НЕК обществен доставчик на ДПИ на крайните снабдители.

Приходи от продажби от доставчик от последна инстанция (ДПИ) на клиенти средно и високо напрежение

Приходи от продажби от доставчик от последна инстанция на клиенти средно и високо напрежение са свързани с лицензия за дейността „доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция“ - №Л-408-17 от 01.07.2013 г. Съгласно изменения в Закона за енергетиката, за потребители, присъединени към електропреносната мрежа, или електроразпределителната мрежа, които не са избрали друг доставчик, или избраният доставчик не извършва доставка по независещи от клиента причини, доставките на електрическа енергия се осъществяват от Доставчик от последна инстанция. Средната продажна цена на електрическата енергия предназначена за продажба от ДПИ на клиенти на НЕК се изчислява на база приетата Методика от КЕВР.

Приходи от цена за задължение към обществото

Съгласно решения на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) приходите от цена за „задължения към обществото“ се начисляват и плащат от присъединените към електроенергийната система крайни клиенти на свободния пазар на електрическа енергия, клиентите на доставчика от последна инстанция, електропреносното и електроразпределителните дружества за закупената електрическа енергия за покриване на технологични разходи.

Продажби на продукция и стоки

Приходите от продажби на продукция и стоки се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността върху продукцията и стоките са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на тяхната експедиция.

Предоставяне на услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават на база на етапа на завършеност на сделката към отчетната дата. Етапът на завършеност на сделката се определя пропорционално на срока по договора, за който е договорено да бъдат предоставени услугите. Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото извършените разходи подлежат на възстановяване.

Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се признават на времева база за периодите за които се отнасят (като се използва метода на ефективния лихвен процент, т.е. лихвеният процент, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични потоци за периода на очаквания живот на финансовия инструмент до балансова стойност на финансовия актив).

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

4.7 Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Разходите се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която не би довело до признаване на актив или пасив, неотговарящ на определенията за активи и пасиви в Общата (концептуална) рамка към и в самите МСФО).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, за които се отнасят.

4.8 Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се

признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Дружеството, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.9 Нематериални активи

Нематериални активи включват лицензи, софтуер и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезния живот на нематериалните дълготрайни активи се преразглеждат при приключване на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, то те се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

Лицензи	2 - 35 години
Софтуер	2 - 10 години
Други	5 - 7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизации”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други оперативни доходи от дейността”.

4.10 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

След първоначалното признаване имотите, машините и съоръженията се оценяват при използване модел на преоценка и модел на цена на придобиване по отношение на класовете еднотипни активи, както следва:

№	Клас имоти, машини и съоръжения	Модел за последваща оценка
1	Земи	Модел на преоценка
2	Подобрения върху земи и терени	Модел на преоценка
3	Сгради и конструкции	Модел на преоценка
	• Масивни	Цена на придобиване
	• Немасивни	Цена на придобиване
4	Машини, съоръжения и оборудване	Модел на преоценка
5	Компютърни системи	Цена на придобиване

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

№	Клас имоти, машини и съоръжения	Модел за последваща оценка
6	Транспортни средства <ul style="list-style-type: none"> • товарни превозни средства • леки автомобили • специални превозни средства	Модел на преоценка Цена на придобиване Модел на преоценка
7	Обзавеждане и стопански инвентар	Цена на придобиване
8	Резервни части, отчитани като имоти, машини и съоръжения	Модел на преоценка
9	Други имоти, машини и съоръжения	Цена на придобиване

Съгласно модела на преоценка след първоначалното признаване, имотите, машините, съоръженията се оценяват по справедлива стойност, намалена с натрупаните амортизации и обезценките, признати след датата на преоценката. Преоценките се извършват достатъчно често, така, че да се гарантира, че справедливата стойност на даден преоценен актив не се различава съществено от неговата балансова стойност.

Съгласно счетоводната политика имотите, машините и съоръженията се преоценяват на 3 години или на по-кратки срокове. Предходната преоценка на имотите, машините и съоръженията е извършена през 2015 г. „Национална електрическа компания“ ЕАД е извършила преоценка на имотите, машините и съоръженията към 30 юни 2015 г. на база на оценка на техните справедливи стойности от независим лицензиран оценител „Инжинерингсервиз София“ ООД. Активите, които са публична държавна собственост и активи в процес на изграждане, не се преоценяват. Активите, публична държавна собственост са водностопански системи и съоръжения, определени като такива със Закона за водите. Те се стопанисват от НЕК ЕАД. В бележка 18 са оповестени методите и подходите, използвани при преоценката.

Имоти, машини и съоръжения, които се отчитат по модела на преоценката, се оценяват последващо по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните впоследствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в другия всеобхватен доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоценките се извършват при спазване на следната периодичност на преоценката:

- когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години;
- когато справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката им се извършва на по-кратки интервали от време, така че балансовата стойност на актива да не се различава съществено от справедливата му стойност.

Честотата на последващите преоценки на имоти, машини и съоръжения при прилагане на модела на преоценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Дружеството преглежда имоти, машини и съоръжения за индикации, че тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Като съществено отклонение се приема отклонение на балансовата стойност от справедливата стойност на актива към дата на изготвяне на финансовия отчет с над 5%. Съществено е отклонението и ако то е под 5%, но разликата между балансовата стойност и справедливата стойност като кумулативна величина на имоти, машини и съоръжения е съществена за целите на изготвяне на финансовия отчет.

Съгласно модела на цена на придобиване след първоначалното признаване имоти, машини и съоръжения се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи

първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезния живот на имоти, машини и съоръжения се преразглеждат при приключване на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, то те се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	5 – 80 години
• Машини и съоръжения	2 – 40 години
• Стопански инвентар	2 – 15 години
• Транспортни средства	2 – 20 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други оперативни доходи от дейността“.

4.11 Отчитане на лизинговите договори

Като лизингополучател

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Като лизингодател

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Дружеството, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

4.12 Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща

парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бизнес план на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.13 Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.13.1 Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Възстановена/начислена обезценка на вземания от продажби“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дискотиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Възстановена обезценка/разходи от обезценка на вземания от продажби“.

4.13.2 Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на едноличния акционер, се признават, когато дивидентите са одобрени на Общото събрание.

4.14 Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.15 Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте бележка 4.22.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.16 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити.

4.17 Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности

Когато Дружеството възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасивите се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови

активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Дружеството. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

Преустановената дейност е компонент на дружеството, който или е освободен, или е класифициран като държан за продажба или разпределение към собственика, и:

- представлява определен вид основна дейност или обхваща дейности от определена географска област;
- е част от отделен съгласуван план за продажба на даден вид основна дейност или на дейности от определена географска област; или
- представлява дъщерно предприятие, придобито с цел последваща продажба.

Печалбата или загубата от преустановени дейности, както и компонентите на печалбата или загубата от предходни периоди, са представени като една сума в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Оповестяването на преустановените дейности от предходната година е свързано с всички дейности, които са били преустановени към датата на финансовия отчет за последния представен период. В случай че дейности, които са били представени като преустановени в предходен период, бъдат подновени през текущата година, съответните оповестявания за предходния период следва да бъдат променени.

4.18 Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Регистрираният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Преоценъчният резерв включва преоценки на имоти, машини и съоръжения и е представен в отчета за финансово състояние нетно от данъци.

Другите резерви включват общи резерви и допълнителни резерви.

Задълженията за плащане на дивиденди на едноличния акционер са включени на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.19 Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение, както следва:

- брутно му трудово възнаграждение за 2 месеца;
- брутно му трудово възнаграждение за 6 месеца – ако е работил в структурите на енергетиката през последните 10 години от трудовия си стаж.

Дружеството дължи допълнително обезщетение за продължителен трудов стаж в структурите на енергетиката:

- брутно му трудово възнаграждение за 2 месеца – ако е работил в структурите на енергетиката над 10 години;
- брутно му трудово възнаграждение за 3 месеца – ако е работил в структурите на енергетиката над 20 години.
- брутно му трудово възнаграждение за 4 месеца – ако е работил в структурите на енергетиката над 25 години

Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на дългосрочни ДЦК.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите за трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да плати.

4.20 Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база на най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в бележка 39.

Провизия за разходи за опазване на околната среда

Към датата на финансовия отчет е призна провизия за разходи за опазване на околната среда, отнасяща се до разходи, които се очаква да бъдат извършени във връзка с обезвреждане на луминисцентни и други съдържащи живак лампи, обезвреждане и рециклиране на акумулаторни батерии, обезвреждане, рециклиране и подмяна на кондензаторни батерии, съдържащи ПХБ с нови и утилизация на белилната пръст, използвана в базата за регенерация на масла.

Провизия за разходи за въглеродни емисии

Към датата на финансовия отчет Дружеството признава провизия за разходите за въглеродни емисии, съгласно условията на дългосрочните договори с централите „Ей и Ес ЗС Марица Изток 1“ ЕООД и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД.

4.21 Финансираня (правителствени дарения и отсрочени финансираня)

Правителствените дарения и отсрочените финансираня се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението/ финансирането ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени. Когато дарението/ финансирането е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението/ финансирането на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението/ финансирането е свързано с актив, то се представя като отсрочено финансиране (приход за бъдещ период) и се включва в доходите на равни суми за очаквания срок на полезен живот на свързания с него актив.

Когато Дружеството получава непарични правителствени дарения, дарението и актива се отчитат по номинална стойност, като дарението/ финансирането се признава като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на равни части всяка година, за срока на полезния живот на актива.

Ползата на правителствен заем с лихва под пазарния процент се третира като безвъзмездни средства, предоставени от държавата. Заемът се признава и оценява съгласно МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Ползата от лихвата под пазарния процент се оценява като разликата между началната балансова стойност на заема, определена съгласно МСС 39 и получените постъпления. При отчитане на ползата предприятието взема предвид условията и задълженията, които са били или трябва да бъдат изпълнени при определяне на разходите, които е предназначена да компенсира ползата от заема (бележка 14).

4.22 Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика и несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на баланса, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Значими преценки

При прилагането на възприетите счетоводни политики, ръководството на Дружеството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

Дългосрочни договори за изкупуване на електроенергия – Дружеството като лизингополучател

Дружеството е сключило дългосрочни договори за изкупуване на електроенергия със следните три контрагента, опериращи топлоелектроцентрали в Маришкия басейн – Ей и Ес-3С Марица Изток 1 ЕООД (за 15 години), ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД (за 5 години, срок до 30 юни 2016 г.) и КонтурГлобал Марица Изток 3 АД (за 15 години). Въз основа на сключените дългосрочни споразумения Дружеството има право да заявява количества електроенергия, които всяка една от трите топлоелектроцентрали да произведе за определен период от време на база инсталираните производствени мощности, като НЕК ЕАД е задължен да изкупува минималните договорени количества произведена електроенергия. Също така изкупува и разполагаемост като за ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД тя е съответстваща на електроенергията, а при другите две централи е годишно договорената. При нужда Дружеството има възможност да заявява по-големи количества електроенергия от минимално договорените.

Дружеството е анализирано упоменатите дългосрочни договори спрямо специфични критерии и е сключило, че по отношение на закупената предоставена разполагаемост, те съдържат лизингови споразумения.

Ръководството счита, че тъй като всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху упоменатите топлоелектроцентрали не се поемат от Дружеството, дългосрочните договори за изкупуване на електроенергия се третират като оперативни лизинги. Допълнителна информация за дългосрочните споразумения за закупуване на електрическа енергия е представена в бележка 39.

Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурност в приблизителните оценки към датата на финансовия отчет, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Провизии

Дружеството признава провизия за опазване на околната среда и провизия за въглеродни емисии. Определянето на провизиите изисква ръководството да направи преценка относно очакваните разходи, необходими за покриване на съответните задължения на Дружеството и времеви период. Към 31 декември 2016 г., най-добрата преценка за необходимите провизии е в размер на 17,340 хил. лв. (2015 г.: 42,923 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в бележка 35.

Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Към 31 декември 2016 г. задължението на Дружеството за доходи на персонала при пенсиониране признато в отчета за финансовото състояние е в размер на 8,156 хил. лв. (2015: 7,772 хил. лв.). Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в бележка 34.

Полезен живот на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството. Информация за полезния живот на имоти, машини и съоръжения е представена в бележка 4.10, а на нематериалните активи – в бележка 4.9.

Обезценка на вземания

Дружеството използва корективна сметка за отчитане на обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти. Ръководството преценява адекватността на обезценката на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземания, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към датата на финансовия отчет. Към 31 декември 2016 г. най-добрата преценка на ръководството за необходимата обезценка на вземанията възлиза на 216,657 хил. лв. (2015: 202,268 хил. лв.). Допълнителна информация е предоставена в бележка 12.

Обезценка на материални запаси

Дружеството признава обезценка на обездвижени и залежали материални запаси до тяхната нетна реализируема стойност. Ръководството оценява годишно адекватността на тази обезценка и себестойността на материалните запаси се намалява до тяхната очаквана нетна реализируема стойност. Към 31 декември 2016 г., най-добрата преценка за необходимата обезценка на материалните запаси е в размер на 19 хил. лв. (2015 г.: 19 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в бележка 23.

Справедлива стойност на имоти, машини и съоръжения

Дружеството отчита последващо основни групи имоти, машини и съоръжения по преоценена стойност, като използва доклади на независими външни оценители и вътрешни специалисти за определяне на справедливата им стойност. Подробна информация относно преоценката, използваните оценителски методи, допускания, и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в бележка 18 „Имоти, машини и съоръжения“.

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Дружеството определя справедливата стойност на финансовите инструменти на база на наличната пазарна информация, или ако няма такава - чрез подходящи модели за оценка. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котираните цени „купува“ в края на последния работен ден на отчетния период. Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на активен пазар. При прилагане на техники за оценяване, ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Ръководството счита, че справедливите стойности на финансовите инструменти, включващи пари и парични еквиваленти, търговски и други вземания, предоставени и получени заеми, търговски и други задължения и други финансови активи, не се отличават от техните балансови стойности, особено ако те са с краткосрочен характер или приложимите лихвени проценти се променят според пазарните условия. Към 31 декември 2016 г., най-добрата преценка за оценяване справедливата стойност на получената възмездна безлихвена финансова помощ от Министерство на енергетиката е 804,866 хил.лв., оценена по настоящата стойност на всички бъдещи парични плащания за срок от 7 години, дисконтирани с лихвен процент приложим за сходни дългосрочни заеми между свързани лица. Допълнителна информация е представена в бележка 14.

5 Корекция на грешки

Корекциите на грешки се дължат на признаване на разходи за зелена енергия и задължения към крайните снабдители, отнасящи се за 2013 г. на основание чл. 94 от Закона за енергетиката за изкупена електроенергия от ВИ и ВЕКП за минали периоди, както и поради отмяна на Методика за компенсиране на разходите на обществения доставчик и крайните снабдители, произтичащи от наложените им задължения към обществото за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени от възобновяеми енергийни източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.

Корекциите в натрупана загуба/неразпределената печалба, активите и пасивите са както следва:

	2014 г.		Към	Към		Към
	Корекция	Корекция	01.01.2015	31.12.2015	Корекция	31.12.2015
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
КАПИТАЛ И ПАСИВИ						
Собствен капитал						
Натрупана загуба /неразпределена печалба	(666,946)	(308,256)	(975,202)	(863,822)	(200,732)	(1,064,554)
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	(666,946)	(308,256)	(975,202)	(863,822)	(200,732)	(1,064,554)
Текущи пасиви						
Търговски и други задължения	1,169,937	308,256	1,478,193	1,149,453	200,732	1,350,185
ОБЩО ПАСИВИ	1,169,937	308,256	1,478,193	1,149,453	200,732	1,350,185
ОБЩО КАПИТАЛ И ПАСИВИ	502,991	-	502,991	285,631	-	285,631

6 Приходи от продажби

	2016 г.	2015 г.
	'000 лв.	'000 лв.
<i>Приходи от продажби на електрическа енергия</i>		
Продажби на крайни снабдители и електроразпределителни дружества	1,677,506	1,980,895
Приходи от продажби на свободния пазар и от износ	150,869	289,580
Продажби на балансираща електрическа енергия	115,645	149,684
Продажби от доставчик от последна инстанция на клиенти средно и високо напрежение	18,151	91,331
Продажби на оператор на преносна мрежа – високо напрежение	31,371	28,999
Приходи ел.енергия чл.73 ал.1 т.1 от ПТЕЕ	11,148	3,764
	2,004,690	2,544,253

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Приходи от други продажби

Приходи от цена за задължение към обществото	689,373	421,355
Приходи от продажби на резерв и системни услуги	18,430	24,319
Приходи от услуга „водоподаване“	4,859	4,593
Приходи от добавка към цена пренос за зелена енергия	(386)	-
Приходи от добавка към цена пренос за БЕКП	(133)	-
Приходи от пренос за невъзстановяеми разходи	(117)	-
	712,026	450,267
Общо приходи от продажби	2,716,716	2,994,520

7 Приходи от фонд Сигурност на енергийната система (Фонд СЕС)

С измененията в Закон за енергетиката (ЗЕ), ДВ, бр. 56 от 2015 г., се създаде Фонд "Сигурност на електроенергийната система", който е юридическо лице със седалище София. Разпоредбите, с които се регламентира дейността на фонда са разписани в чл.36б до чл.36ж на Закон за енергетиката.

Целта на фонда е управление на средствата за покриване на разходите, извършени от Обществения доставчик, произтичащи от задълженията му по изкупуване на електрическа енергия от производители присъединени към електропреносната мрежа, по договори за дългосрочно изкупуване на разполагаемост и електрическа енергия, както и тази, произведена от възобновяеми източници, от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия и количеството електрическа енергия от производители, ползващи местни първични енергийни източници (на гориво), до 15 на сто от цялата първична енергия, необходима за производството на електрическа енергия.

Други разходи на Обществения доставчик, които могат да бъдат покрити от Фонда, са такива определени с решение на комисията, включително за минали регулаторни периоди. Плащането към обществения доставчик за покриване на разходите със средства от фонда се предвижда да се извършва ежемесечно.

За ценовия период от 1 юли 2016 г. до 31 юли 2017 г. разходите на обществения доставчик, които се покриват от фонда, съгласно решение № Ц-19 от 30 юни 2016 г. на КЕВР са оценени общо на 479,206 хил.лв. и включват компенсация на разходи на обществения доставчик от Методиката от 2012 г. за периода 01.07.2012-31.07.2013 г. 79,500 хил. лв., компенсация на обществения доставчик във връзка с Наредбата за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници – 103,085 хил. лв., компенсация на обществения доставчик за дължимата вноска по чл. 36е от ЗЕ от производителите със сключени дългосрочни договори за изкупуване на енергия – 51,386 хил. лв., средства от фонда за намаляване на цената за задължения към обществото – 245,235 хил. лв.

По своята същност предоставените от Фонд СЕС средства, представляват безвъзмездни средства, предоставени от държавата, попадащи в обхвата на МСС 20 „Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата и оповестяване на държавна помощ“. Паричните средства от Фонд СЕС се признават на приход на системна база (месечно) през периодите, през които предприятието признава като разход съответните разходи, които безвъзмездните средства са предназначени да компенсират. Размера на месечната помощ се изчислява, съобразно решенията на КЕВР за съответния ценови период и вътрешните правила на НЕК ЕАД. При извършване на контрол и потвърждение от страна на Фонда, разликата се отчита като намаление на признатите вземания, съответно намаление на признатите приходи.

За периода от 1.01.2016 г. до 31.12.2016 г. НЕК ЕАД е получил средства в размер на 300,154 хил. лв. (1.08.2015 г. до 31.12.2015 г.: 183,200 хил. лв.).

Към 31.12.2016 г. вземанията от фонда са в размер на 37,247 хил. лв.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

8 Други оперативни доходи от дейността

	<u>2016 г.</u>	<u>2015 г.</u>
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от неустойки за забавени плащания от клиенти	3,662	15,302
Приходи от финансиране (бележка 30)	1,687	2,366
Приходи от неустойки по договори	395	805
Приходи от услуга – координатор на специална балансираща група	250	431
Приходи от застрахователни обезщетения	117	318
Приходи от наеми	213	208
Приходи от излишъци на активи	11	48
Приходи от продажби на текущи активи	6	47
Приходи от ликвидация на активи	5	16
Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения	112	-
Други приходи	5,547	3,303
	<u>12,005</u>	<u>22,844</u>

9 Разходи за електрическа енергия

	<u>2016 г.</u>	<u>2015 г.</u>
	‘000 лв.	‘000 лв. преизчислен
Електрическа енергия от ТЕЦ	1,054,738	1,270,276
Електрическа енергия от възобновяеми източници, средно и високо напрежение	1,071,266	1,069,405
Електрическа енергия от централи с комбинирано производство, средно и високо напрежение	299,353	342,285
Електрическа енергия от АЕЦ „Козлодуй“	149,155	144,385
Електрическа енергия от заводски централи	61,858	73,218
Електрическа енергия за балансиращ пазар	48,536	61,405
Електрическа енергия чл.73, ал.1, т.1 от ПТТЕ	11,421	3,672
Други доставчици на ЕЕ	6,148	1,573
	<u>2,702,475</u>	<u>2,966,219</u>

10 Разходи за материали

	<u>2016 г.</u>	<u>2015 г.</u>
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за електроенергия	1,317	1,448
Разходи за течни горива	1,096	1,289
Разходи за хранителни продукти	844	797
Разходи за материали за придобиване на машини и съоръжения по стопански начин	580	797
Разходи работно облекло	167	293
Разходи за резервни части	545	170
Разходи за смазочни материали	95	100
Разходи за инструменти и инвентар	92	45
Разходи за други материали	1,253	864
	<u>5,989</u>	<u>5,803</u>

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

11 Разходи за външни услуги

	2016 г.	2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за застраховки	19,522	20,635
Разходи за данъци и такси	4,636	6,849
Разходи за охрана	7,730	6,149
Разходи за системни услуги	3,656	4,037
Разходи за ремонт на машини и съоръжения чрез възлагане	1,576	1,291
Разходи за услуга водоподаване	1,215	1,215
Разходи за управленски услуги	183	237
Разходи за други външни услуги	1,673	2,268
	40,191	42,681

12 Обезценка на вземания от продажби

	2016 г.	2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо на 1 януари	(202,268)	(214,272)
Начислена обезценка	(14,478)	(6,706)
Възстановена обезценка, в т.ч.:	-	245
ВМЗ АД	-	245
Отписани обезценки на отписани вземания в т. ч.:	89	18,465
Агробиохим	-	18,364
Други	89	101
Салдо на 31 декември	(216,657)	(202,268)
Ефект, признат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	(14,478)	(6,461)

13 Разходи за персонала

	2016 г.	2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Заплати и възнаграждения	42,779	44,385
Осигуряване „Социални надбавки и помощи”	13,684	11,227
Осигуровки фонд „Пенсии”	4,698	4,657
Други задължителни осигуровки за фондовете на ДОО	2,002	1,960
Здравни осигуровки	2,428	2,376
Начисления за обезщетение при пенсиониране (бележка 34)	615	42
Други осигуровки и надбавки	3,235	3,176
	69,441	67,823

14 Нетни разходи, свързани с арбитражно решение по проект АЕЦ Белене

На 14 юни 2016 г. Арбитражния трибунал постанови решение по дело № ICC Case 18086/GZ/MHM относно АЕЦ Белене, с което осъжда НЕК ЕАД да заплати на АО Атомстройекспорт (АСЕ) претендираните от АСЕ суми във връзка с поети ангажименти по договор за изграждане на АЕЦ Белене.

Според арбитражното решение (корегирано) НЕК ЕАД следва да заплати на АСЕ следните суми:

	‘000 евро	‘000 лв.
Присъдена главница	417,228	816,027
Присъдена лихва до 1 май 2015 г.	131,199	256,604
Общо присъдена сума до 1 май 2015 г.	548,427	1,072,631
Лихва от 2 май 2015 г. до 14 юни 2016 г. (датата на Решението)	53,190	104,030
Обща присъдена сума към 14 юни 2016 г.	601,617	1,176, 661

На 28 септември 2016 г. Българският парламент прие Закон за предоставяне на помощ за изплащане на задълженията на НЕК ЕАД, по решение на арбитражно дело № ICC Case 18086/GZ/MHM. Законът е обнародван в Държавен вестник на 30 септември 2016 г. и предвижда Министерският съвет да осигури по реда на чл. 109, ал. 4, т. 2 от Закона за публичните финанси чрез бюджета на Министерство на енергетиката възмездна финансова помощ на НЕК за изплащането на присъдените суми на АСЕ. Предоставянето на помощта следва да се извърши въз основа на Споразумение между Министъра на енергетиката и НЕК, одобрено от Министерският съвет, на базата на Споразумение за окончателно уреждане на отношенията между НЕК и АСЕ.

В изпълнение на чл. 3 от Закона за предоставяне на помощ за изплащане на задълженията на НЕК, на 29 септември 2016 г. е изпратено уведомление до Европейската комисия по реда на чл.108, ал. 3 от Договора за функциониране на Европейския съюз. Решението на Европейската комисия е, че в конкретния случай не е налице държавна помощ, респ. не са налице основанията по чл. 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз.

На 26 октомври 2016 г. между НЕК ЕАД и АСЕ е подписано Споразумение за окончателно уреждане на отношенията по арбитражно дело ICC Case 18086/GZ/MHM. Съгласно условията на Споразумението, ако НЕК ЕАД плати на АСЕ изцяло сумата на присъдената главница и лихви в размер на 601,617,133 евро (1,176,660,837 лева) на или преди 15 декември 2016 г., АСЕ няма да претендира плащане на лихви по задължението след 14 юни 2016 г.

При плащане от страна на НЕК на цялото задължение по решението на Арбитражния съд, Дружеството ще придобие право на получаване на произведеното от АСЕ оборудване с дълъг цикъл на производство (ОДЦП), а самото придобиване е моментът, когато оборудването е доставено на порт Белене и има подписан приемо-предавателен протокол между страните.

На 26 октомври 2016 г. НЕК доброволно плати на АСЕ 5 млн. евро от присъдената сума.

На 5 декември 2016 г. е подписано Споразумение за предоставяне на възмездна финансова помощ между Министерство на енергетиката и НЕК ЕАД, съгласно което:

- Министерство на енергетиката ще предостави на НЕК ЕАД възмездна финансова помощ в размер на 601,617,133 евро (1,176,660,837 лв.);
  - НЕК ЕАД се задължава в срок до 14 декември 2016 г. да изплати присъдените суми по арбитражното дело № ICC Case 18086/GZ/MHM при условията и реда на Споразумението за окончателно уреждане на отношенията с АСЕ;
  - НЕК ЕАД се задължава да възстанови, по бюджета на Министерство на енергетиката, получената възмездната финансова помощ в срок от 7 (седем) години. Погасяването се извършва еднократно на падежа на заема (м. декември 2023 г.);
  - НЕК ЕАД няма да заплаща лихви върху получената финансова помощ и не предоставя обезпечения;
- На 08.12.2016 г. сума в размер на 596,617 хил. евро е платена от НЕК ЕАД на АСЕ АД.

На 16.01.2017 г. е подписан договор за доставка на завършеното ОДЦП между НЕК ЕАД и АСЕ АД и приemanето му от НЕК ЕАД на площадката в АЕЦ Белене.

Първоначално и последващо оценяване и представяне на възмездната безлихвена финансова помощ във финансовите отчети на Дружеството

Предоставената възмездна безлихвена финансова помощ за изплащане задълженията на НЕК ЕАД за присъдените суми по арбитражното дело № ICC Case 18086/GZ/MHM относно проект АЕЦ Белене, по своята същност представлява финансов пасив (кредит) и при отчитането му следва да се прилагат разпоредбите на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

Дружеството е признало първоначално получената възмездна безлихвена помощ по справедливата стойност, оценена по настоящата стойност на всички бъдещи парични плащания, дисконтирани с преобладаващия пазарен лихвен процент (или проценти) за сходен инструмент (сходен по отношение на паричната единица, срока, вида лихвен процент и други фактори) със сходен кредитен рейтинг.

В допълнение в съответствие с разпоредбите на МСС 20 „Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, и оповестяване на държавна помощ“, ползата от лихвата под пазарния процент се оценява като разлика между справедливата стойност на заема, определена съгласно МСС 39 и получените парични постъпления.

Дружеството е анализирано и е взело предвид условията и задълженията, които е изпълнило при определяне на разходите, които компенсират ползата от заема и е преценило, че преференциалният заем може да се разглежда като компенсация от българската държава за НЕК за търговските щети, понесени от дружеството, от изпълнението на държавната политика във връзка с проекта АЕЦ „Белене“, с цел оказване на финансова подкрепа за изплащане на задължението по присъдените суми по арбитражното дело № ICC Case 18086/GZ/MHM, при условията и реда на Споразумението за окончателно уреждане на отношенията с АСЕ. Компенсацията се отнася до разходи и загуби, които вече са понесени от Дружеството и разликата между справедливата стойност и паричните постъпления от полученото възмездно безлихвено финансиране е признатата в печалбата или загубата за периода в съответствие с МСС 20.

Последващо възмездната безлихвена помощ се оценява по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, разликата до настоящата стойност се признава като финансов разход, който се капитализира в стойността на активи в процес на изграждане на проект АЕЦ Белене за периода на заема, така че на падежа балансовата стойност на заема да е равна на получените парични средства.

Таблицата по-долу представя първоначално оценената сума на възмездната безлихвена финансова помощ по справедлива стойност, използвания дисконтов фактор и сумата призната през отчетния период като приход в съответствие с МСС 20 отнасяща се до загуби, понесени от Дружеството през 2016 г.

Размер на заема	1,176,661
Срок години	7
Лихвен процент на сходни заеми между свързани лица	5,58%
Дисконтов фактор	0,684
Настояща (справедлива стойност на заема)	804,866
Приходи от дисконт до справедлива стойност, признати в 2016г.	371,795

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Таблицата по-долу включва информация за задължението на НЕК по арбитражно дело № ICC Case 18086/GZ/MHM и представянето му във финансовия отчет на Дружеството за 2016 г.:

	2016 г.
	‘000 лв.
Брутна сума по иска на АСЕ за оборудването, вкл главница и разходи за лихви	1,178,380
Намалени с насрещен иск	(1,719)
Нетно задължение	1,176,661
Обща сума на текущите разходи	(474,784)
Общо задължение за ОДЦП	703,595
Задължение към АСЕ, което следва да се отпише	(98,413)
Признати аванси	190,594
Право на получаване на ОДЦП	795,776
В отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за 2016 г.	
Обща сума на текущите разходи	(474,784)
Разходи за процесуално представителство и съдебни разходи и разноски	(50,116)
Отписани непризнати вземания	(6,165)
Общо разходи	(531,065)
Признати приходи за финансиране за покриване на щетите от Арбитражното Решение / дисконт на задължение по възмездна безлихвена финансова помощ	371,795
Нетна загуба по Арбитражно дело № ICC Case 18086/GZ/MHM	(159,270)

Общата сума на текущите разходи 474,784 хил.лв., включва частта от главницата по арбитражното решение, представляваща неустойки (за загуби, обезщетения, пропуснати ползи и др.) във връзка с прекратяване на договора, частта от главницата по окончателното арбитражно решение, представляваща разходи по съдебния спор (арбитражни такси и разноски и разходи за адвокатски възнаграждения) и всички лихви, които са определени и които по същността си представляват неустойка за забавени плащания, (до 01 май 2015г. и от 02 май 2015г. до 14 юни 2016г.) в съответствие с постигнатото споразумение с Атомстройекспорт (бележка 18).

15 Други разходи

	2016 г.	2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за глоби и неустойки	40,439	59,070
Разходи за местни данъци и такси	1,114	1,109
Разходи за данъци върху разходите	601	603
Разходи за командировки	573	469
Разходи за обучение и квалификация	40	27
Разходи за дарения	3	-
Други	13,505	12,145
	56,275	73,423

Други разходи включват и разходи по съдебни дела в размер на 10,592 хил. лв. (2015 г.: 11,011 хил. лв.)

Суми с корективен характер

	2016 г.	2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Промени в наличности на материали собствено производство	316	159
Отчетна стойност на продадени текущи активи	(439)	(442)
Коректив за разходи за придобиване на имоти машини и съоръжения	891	1,180
	768	897

16 Финансови приходи и разходи

	2016 г.	2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетна печалба от курсови разлики		291
Приходи от лихви по разплащателни сметки	2	132
Финансови приходи	2	423
Разходи за лихви по кредити, отчитани по амортизирана стойност	(103,184)	(63,632)
Разходи за лихви по актюерски оценки (бележка 34)	(235)	(310)
Нетна загуба от курсови разлики	(312)	
Разходи за лихви за данъци, такси и държавни вземания		(42)
Разходи за банкови и други такси	(22)	(38)
Разходи от дисконт на задължения	(399)	-
Финансови разходи	(104,152)	(64,022)
Нетни финансови разходи	(104,150)	(63,599)

17 Приходи от данъци върху дохода

Очакваните приходи/разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (2015г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2016 г.	2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Загуба преди данъчно облагане	(130,229)	(203,968)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	5,266	4,398
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:	(30)	(7)
Текущ разход за данък върху дохода	-	-
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	1,518	6,872
От трансфер на временна в постоянна разлика		387
Разход за данък върху дохода	1,518	7,259
Отсрочени данъчни приходи/(разходи), признати в другия всеобхватен доход	38	(18,739)

Бележка 31 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

18 Имоти, машини и съоръжения

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Други	Активи в процес на изграждане	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Отчетна стойност:						
На 1 януари 2015 г.	191,761	2,517,919	15,318	11,218	1,384,516	4,120,732
Придобити					2,153	2,153
Трансфери по групи и в нематериални активи	145	2,180		25	(2,477)	(127)
Отписани	(797)	(202)	(1)	(47)	(1,001)	(2,048)
Преоценка	24,876	163,791	1,860			190,527
Обезценка	(3,173)	(62)	(3)			(3,238)
Отписана амортизация при последваща оценка	(19,210)	(136,567)	(9,476)			(165,253)
На 31 декември 2015 г.	193,602	2,547,059	7,698	11,196	1,383,191	4,142,746
На 1 януари 2016 г.	193,602	2,547,059	7,698	11,196	1,383,191	4,142,746
Придобити	-	-	-	-	802,349	802,349
Трансфери	123	1,938	825	182	(3,068)	-
Отписани	(588)	(345)	(101)	(198)	-	(1,232)
На 31 декември 2016 г.	193,137	2,548,652	8,422	11,180	2,182,472	4,943,863
Амортизация						
На 1 януари 2015 г.	19,167	175,957	14,546	10,379	-	220,049
Начислена амортизация за годината	3,088	54,420	676	296	-	58,480
Отписана	(46)	(201)	(1)	(47)	-	(295)
Отписана амортизация-последваща оценка	(19,210)	(136,567)	(9,476)			(165,253)
Други рекласификации		(5)		2	-	(3)
На 31 декември 2015 г.	2,999	93,604	5,745	10,630	-	112,978
На 1 януари 2016 г.	2,999	93,604	5,745	10,630	-	112,978
Начислена амортизация за годината	3,348	52,512	951	225	-	57,036
Отписана	(6)	(249)	(92)	(197)	-	(544)
На 31 декември 2016 г.	6,341	145,867	6,604	10,658	-	169,470
Балансова стойност:						
На 31 декември 2015 г.	190,603	2,453,455	1,953	566	1,383,191	4,029,768
На 31 декември 2016 г.	186,796	2,402,785	1,818	522	2,182,472	4,774,393

Преглед за преоценка

Съгласно счетоводната политика имотите, машините и съоръженията се преоценяват на 3 години или на по-кратки срокове. Към 30.06.2015 г. е извършена оценка на справедливата стойност съгласно изискванията на МСС 16 и МСФО 13. Преоценката е извършена на база на оценка на техните справедливи стойности от независим лицензиран оценител „Инжинерингсервиз София“ ООД.

Съгласно МСФО 13 „Оценяване по справедлива стойност“, при оценяването на справедливата стойност на нефинансовите активи се отчита способността на даден пазарен участник да генерира икономически ползи чрез използване на актива с цел максимизиране на стойността му или чрез продажбата му на друг пазарен участник, който ще го използва по такъв начин. Активите на НЕК ЕАД, включени в прегледа за преоценка, са специфични, строго свързани с дейността на дружеството и алтернативната употреба на по-голяма част от тях е невъзможна или трудно, т.е. друго използване от страна на пазарните участници, малко вероятно би довело до максимизиране стойността на активите, поради което е прието, че текущото им използване в дейността максимизира стойността.

При тази преоценка са приложени следните два основни подхода и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните категории имоти, машини и съоръжения:

- „Пазарен подход“ чрез „Метод на пазарните аналози“ – за земя и сгради, за които има реален пазар и наблюдавани данни за цени на скорошни пазарни сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. За справедлива стойност е приета пазарната им цена, определена по сравнителния метод;
- „Разходен подход“ чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност“ – за сгради и конструкции със специализиран характер;

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

• „Разходен подход” чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност” – за достигане до заключение за справедливата стойност на машини, съоръжения и оборудване е преценен като допустим и възможно приложим подход на база разходи, чрез Метода, базиращ се на разходите за придобиване („амортизирана възстановителна стойност”), поради специализирания характер на по – голямата част от активите. Методът на разходите за придобиване измерва стойността на актива посредством определяне на новата му стойност към датата на оценката, отразяваща разходите за неговото придобиване, намалени с физическото му износване, функционалното и икономическо обезценяване, в резултат на неговата експлоатация. Методът извежда индикативна стойност, използвайки икономическия принцип, че купувач не би платил за даден актив повече от разходите за придобиване на актив с равностойна полезност, независимо дали чрез покупка или изграждане към датата на оценка.

Оценката по справедлива стойност към 30.06.2015 г. е базирана на наблюдаеми и ненаблюдаеми данни, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Пряко или косвено наблюдаемите входящи данни използвани в оценката подлежат на корекции. Поради тази причина използваните хипотези се категоризират от ниво 3.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за активите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Ефектът от преоценката на активите към 31 декември 2015 г. е както следва:

Превишение на справедливата стойност на активите над балансовата им стойност, отчетено за сметка на:

	<u>Земи, подобрения върху земи и сгради</u>	<u>Машини и съоръжения</u>	<u>Транспортни средства, без автомобили</u>	<u>Общо</u>
Увеличение/намаление на брутната балансова стойност	5,714	27,224	(7,616)	25,322
Увеличение на брутната балансова стойност за сметка на отписана амортизация	19,162	136,567	9,476	165,205
Общо	<u>24,876</u>	<u>163,791</u>	<u>1,860</u>	<u>190,527</u>
Увеличение на преоценъчния резерв	24,865	163,753	1,860	190,478
Приход в отчета за печалба или загубата и другия всеобхватен доход	11	38	-	49
Общо	<u>24,876</u>	<u>163,791</u>	<u>1,860</u>	<u>190,527</u>

Преглед за обезценка

Към 31 декември 2016 г. Дружеството е извършило преглед за наличие на индикации за обезценка по класове имоти, машини и съоръжения, като е преценило че не са настъпили съществени промени спрямо предходния период, свързани с пазарната и икономическата среда, в която функционира дружеството и е преценило, че балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения не надвишава възстановимата им стойност.

Към 31 декември 2015 г. ръководството на Дружеството е извършило преглед за обезценка на имоти, машини и съоръжения, съвместно с лицензиран оценител „Инжинерингсервиз София” ООД при спазване изискванията на МСС 36 „Обезценка на активи” на същите активи.

На база на извършения преглед не са установени индикации за това, че балансовата стойност на нетекущите активи надвишава тяхната възстановима стойност с изключение на активите свързани с проект АЕЦ Белене и някои от активите по други проекти в процес на изграждане.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Ефектите от прегледа за обезценка и превишение на балансовата стойност над възстановимата стойност на имоти, машини и съоръжения са както следва:

	Земни, подобрения върху земи и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства, без автомобили	Общо
Обезценка за сметка на преоценъчен резерв в друг всеобхватен доход	(2,072)	(26)	-	(2,098)
Обезценка за сметка на разходи в текуща печалба и загуба	(1,100)	(36)	(4)	(1,140)
Общо	(3,172)	(62)	(4)	(3,238)
Преценка за сметка на приходи в текущата печалба и загуба	-	-	-	49
Обезценка за сметка на разходи в текуща печалба и загуба	-	-	-	(1140)
Нетен резултат в отчета печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	-	-	-	(1,091)

Активи в процес на изграждане

Активите, в процес на изграждане, включват следните съществени разходи по инвестиционни проекти. Активите, в процес на изграждане, включват основно разходи, натрупани във връзка с изграждане на АЕЦ Белене, Каскада Горна Арда и други проекти. Поради влошеното финансово състояние на НЕК ЕАД, през периода ръководството на Дружеството не предвижда финансиране за Каскада Горна Арда и другите по-малки проекти и не са включени в инвестиционната програма на дружеството за следващия пет годишен период.

Обект	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Проект АЕЦ Белене	2,101,721	1,305,948
Каскада Горна Арда	24,513	24 513
Каскада "Места"	7,118	7 118
Други обекти	6,209	6 162
Общо	2,139,561	1,343,741

Проект АЕЦ Белене

Строителството по проект за изграждане на АЕЦ „Белене“ е започнало през 1981 г. През 1991 г. финансирането на проекта е спряно.

През май 2004 г., Правителството на Република България взе решение да се продължат дейностите по изграждането на втора атомна електроцентрала Белене, като на 7 април 2005 г. в съответствие с изискванията на чл. 45 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия, взе окончателно решение за изграждане на АЕЦ „Белене“.

На 30 октомври 2006 г. НЕК ЕАД официално обяви за изпълнител ЗАО „Атомстройекспорт“ с вариант А92 за изграждане на два 1,000 мегаватова блока с леководни реактори на площадката в Белене.

На 29 ноември 2006 г. в гр. София ЗАО „Атомстройекспорт“ и НЕК ЕАД подписаха Споразумение за изграждане на АЕЦ „Белене“.

На 29 март 2012 г. Правителството на Република България взе решение за прекратяване изграждането на Ядрена централа на площадка „Белене“. С решение от 27 февруари 2013 г. 41-то Народно събрание подкрепя решението на правителството за спиране на проекта за строителство на нова ядрена електроцентрала на площадката „Белене“ и настоява за окончателното му прекратяване.

Към 31 декември 2016 г. стойността на разходите за проект АЕЦ „Белене“, включени в салдото на активи в процес на изграждане, е в размер на 2,101,721 хил. лв. (31.12.2015 г.: 1,305,948 хил. лв.), свързани с

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

проект Белене са и имоти, машини и съоръжения с балансовата стойност в размер на 82,552 хил. лв. към (31.12.2015 г.: 85,229 хил. лв.).

На 14.06.2016 г. Арбитражният трибунал към Международната търговска камара – Париж постанови решение, с което осъжда НЕК ЕАД да заплати на АО Атомстройекспорт (АСЕ) на следните суми, съгласно коригираното арбитражно решение :

	<u>31 декември 2016 г.</u>	<u>31 декември 2016 г.</u>
	‘000 евро	‘000 лв.
Присъдени главници в решението	417,228	816,027
Присъдена лихва до 1 май 2015 г. , както е посочено в Решението	131,199	256,604
Общо присъдена сума до 1 май 2015 г., както е посочено в Решението	548,427	1,072,631
Лихва от 2 май 2015 г. до 14 юни 2016 г. (датата на Решението)	53,190	104,030
Обща сума по Решението към 14 юни 2016	<u>601,617</u>	<u>1,176,661</u>

В съответствие с постановеното решение, приложимите МСФО и счетоводната политика на НЕК ЕАД, като актив от имоти, машини и съоръжения (разходи за придобиване) са признати в частта от главницата по иска, представляваща стойност на оборудването с дългосрочен цикъл на производство (ОДЦП), частта от главницата по иска, представляваща стойност на допълнителни разходи, пряко отнасящи се до изпълнението на проекта (проектиране, съхранение, мита и др. разходи) с обща стойност 795,776 хил. лв. (бележка 14).

Частта от главницата по арбитражното решение, представляваща неустойки (за загуби, обезщетения, пропуснати ползи и др.) във връзка с прекратяване на договора, частта от главницата по окончателното арбитражно решение, представляваща разходи по съдебния спор (арбитражни такси и разноси и разходи за адвокатски възнаграждения) е призната, като текущ разход за периода, всички лихви, които са определени и които по същността си представляват неустойка за забавени плащания, (до 01 май 2015г. и от 02 май 2015 г. до 14 юни 2016 г.) и в съответствие с постигнатото споразумение с Атомстройекспорт са признати като текущи разходи за периода (бележка 14).

Към 31 декември 2016 г. Дружеството не е в състояние да направи надеждна оценка за възстановимата стойност на разходите по проекта, включени в стойността на имоти, машини и съоръжения в процес на изграждане, поради специфичния характер и липсата на яснота относно бъдещата реализация на проекта, която не е изцяло под контрола на ръководството на Дружеството.

На база на гореизложените факти, ръководството на Дружеството счита, че към 31 декември 2016 г. съществува значителна несигурност относно бъдещата реализация на проекта, възстановимата стойност на активите, свързани с проекта за изграждане на АЕЦ „Белене“.

Активи публична държавна собственост

Към 31 декември 2016 г. в имоти, машини и съоръжения са включени активи с балансова стойност 916,703 хил. лв. (2015 г.: 923,624 хил. лв.), които са обявени за публична държавна собственост според Закона за водите. Законът предвижда отделното стопанисване на тези активи от юридически лица със сто процента държавно участие или от юридически лица със смесено държавно и общинско участие, в които държавата има мажоритарен дял. Към датата на настоящия финансов отчет, не са предприети конкретни действия от страна на българските власти по отношение на бъдещата собственост и експлоатация на посочените активи.

До уточняване на бъдещи промени относно гореспоменатите водностопански обекти, те се стопанисват от НЕК ЕАД, срещу което Дружеството генерира приходи.

Активи с неустановена собственост

Към 31 декември 2016 г. за земи и сгради с балансова стойност в размер на 17,424 хил. лв. (31.12.2015 г.: 17,877 хил. лв.) тече процедура по издаване на актове за държавна собственост.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Обезпечения по кредити

За обезпечение на експортния и търговските заеми от ИНГ Банк Н.В. – Холандия е вписана ипотека на земите и сградите на ВЕЦ Студен кладенец, ВЕЦ Ивайловград и ВЕЦ Кърджали (каскада „Долна Арда“) с балансова стойност – 17,923 хил. лв. (2015 г.: 17,245 хил. лв.). Заложени са всички текущи и бъдещи активи, включително машини и съоръжения, част от каскада „Долна Арда“, в полза на ИНГ Банк Н.В. Издадени са записи на заповед в полза на Банката.

За обезпечение на договорите за търговски заеми от Банк Аустрия Кредитаншалт са ипотекирани активи, свързани с Хидровъзел „Цанков Камък“ с балансова стойност в размер на 101,807 хил. лв. (2015: 103,922 хил.лв.) Заложени са всички настоящи и бъдещи съоръжения, придобити от НЕК ЕАД във връзка със строителството и експлоатацията на ВЕЦ, отбивен канал, напорен тръбопровод, водоземно съоръжение, долна вада и всички останали съоръжения, съставляващи ВЕЦ „Цанков камък“ в полза на банките кредитори на проекта. Вписан е залог на предприятието ВЕЦ „Цанков камък“, издаден е запис на заповед в полза на Банката.

Други оповестявания

За имотите, машините и съоръженията, отчитани по преоценена стойност, оповестяването на балансовата сума, която би била призната, ако активите се отчитаха съгласно метода на цената на придобиване, е практически неприложимо, поради сложността на притежаваните активи и дългите периоди от време, през които тези активи са собственост на Дружеството.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация“. Приходите и разходите от обезценки са включени на ред „Приходи/разходи от оценка на ИМС“.

19 Нематериални активи

	Лицензи	Софтуер	Други	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Отчетна стойност				
На 1 януари 2015 г.	3,368	19,844	14,984	38,196
Придобити	49	56	33	138
Отписани	(4)	(12)		(16)
На 31 декември 2015 г.	3,413	19,888	15,017	38,318
На 1 януари 2016 г.	3,413	19,888	15,017	38,318
Придобити	144	31	28	203
Отписани		(56)		(56)
На 31 декември 2016 г.	3,557	19,863	15,045	38,465
Амортизация				
На 1 януари 2015 г.	3,079	18,061	12,366	33,506
Начислена	90	516	249	855
Отписана	(4)	(12)		(16)
На 31 декември 2015 г.	3,165	18,565	12,615	34,345
На 1 януари 2016 г.	3,165	18,565	12,615	34,345
Начислена	89	526	245	860
Отписана		(56)		(56)
На 31 декември 2016 г.	3,254	19,035	12,860	35,149
Балансова стойност				
На 31 декември 2015 г.	248	1,323	2,402	3,973
На 31 декември 2016 г.	303	828	2,185	3,316

Дружеството е извършило преглед за обезценка на нематериалните активи към 31 декември 2016 г. Не са установени индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност.

20 Инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия

	Държава	2016 г.		2015 г.	
		Дял	Стойност на инвестицията ‘000 лв.	Дял	Стойност на инвестицията ‘000 лв.
<i>Дъщерни предприятия</i>					
Екологична експлоатация на горива и енергетични масла ООД	България	69.90%	3	69.90%	3
Бултехаш АД	България	67%	-	67%	-
			3		3

„Екологична експлоатация на горива и енергетични масла” ООД не осъществява дейност. Дружеството “Бултехаш” АД е в ликвидация и инвестицията е обезценена.

	Държава	2016 г.		2015 г.	
		Дял	Стойност на инвестицията ‘000 лв.	Дял	Стойност на инвестицията ‘000 лв.
<i>Асоциирани и съвместни предприятия</i>					
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	България	27%	55,289	27%	55,289
КонтурГлобал Оперейшънс България АД	България	27%	14	27%	14
ЗАД Енергия	България	42%	1,512	42%	1,512
ПОД Алианс България АД	България	34%	1,020	34%	1,020
ХЕК “Горна Арда” АД	България	30%	1,467	30%	1,467
Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A.	Гърция	50%	59	50%	59
			59,361		59,361

Инвестициите са отчетени по себестойност. Датата на финансовите отчети на асоциираните и съвместните предприятия е 31 декември. Акциите на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина не може да бъде установена справедливата им стойност. Всички трансфери на парични средства към Дружеството, като изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51% от всички акционери в асоциираните предприятия.

На Общо събрание на акционерите на ХЕК „Горна Арда“ АД, проведено на 11 юни 2012 г. е прието решение, с което е увеличен капиталът на Дружеството от 2,330 хил. лв. на 21,888 хил. лв. чрез издаването на 195,580 обикновени поименни акции с право на глас с номинал 100 лв. всяка. На 14 декември 2015 г. е проведено Извънредно Общо Събрание на акционерите, на което е взето решение за намаляване на капитала на Дружеството с 19,558 хил. лв. (от 21,888 хил. лв. на 2,330 хил. лв.) чрез обезсилване след придобиването им от Дружеството на 195,580 обикновени поименни акции с право на глас, с номинална стойност 100 лева всяка, записани от акционерите при последното увеличение на капитала от 11 юни 2012 г. Решението за намаление на капитала е обявено в Търговския регистър на 29 декември 2015 г.

Извънредно Общото Събрание на акционерите също така е взело решение направените вноски от акционерите по обезсилените акции, при намаляването на капитала на Дружеството в общ размер 4,889,500 лв. да бъдат отнесени към капиталовите резерви за покриване на натрупани загуби без да се правят плащания от акционерите.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Обобщена финансова информация за асоциирани и съвместни предприятия

В таблиците е представена обобщена финансова информация на база на финансовите отчети на асоциираните и съвместните предприятия на НЕК ЕАД

31 декември 2016 г.	Общо активи	Общо пасиви	Приходи	Нетна печалба/ (загуба)
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД*	869,067	543,970	432,416	79,811
КонтурГлобал Оперейшънс България АД *	14,662	9,718	28,629	4,806
ЗАД Енергия***				
ПОД Алианц България АД *	50,807	2,608	33,633	15,560
„ХЕК Горна Арда” АД *	2,138	558		(426)
Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A. **	14,338	10,211	10,139	(1,160)
	951,012	567,065	504,817	98,591

* Предварителна неаудитирана финансова информация за периода приключващ на 31 декември 2016 г.

** Неаудитирана финансова информация за периода приключващ на 30 юни 2016 г.

*** Не е предоставена финансова информация за 2016 г.

31 декември 2015 г.	Общо активи	Общо пасиви	Приходи	Нетна печалба/ (загуба)
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
31 декември 2015 г.				
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	1,403,113	1,048,822	559,663	112,605
КонтурГлобал Оперейшънс България АД	15,013	9,874	98,970	4,999
ЗАД Енергия	105,658	31,175	66,867	17,503
ПОД Алианц България АД	48,032	2,393	31,132	15,943
„ХЕК Горна Арда” АД	17,101	427		(755)
Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A.	13,732	8,512	23,142	364
	1,602,649	1,101,203	779,774	150,659

21 Приходи от дивиденди от асоциирани и съвместни предприятия

	2016 г.	2015 г.
	'000 лв.	'000 лв.
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	34,560	27,810
ЗАД Енергия	11,340	10,206
ПОД Алианц България АД	5,406	4,556
КонтурГлобал Оперейшънс България АД	1,350	1,404
	52,656	43,976

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

22 Други дългосрочни вземания

	<u>31 декември</u> <u>2016 г.</u>	<u>31 декември</u> <u>2015 г.</u>
	‘000 лв.	‘000 лв.
Кремиковци АД	161,557	161,557
Обезценка на дългосрочни вземания от Кремиковци АД	(161,557)	(161,557)
Химко АД (в несъстоятелност) - гр. Враца	33,183	33,183
Обезценка на дългосрочни вземания от Химко АД	(33,183)	(33,183)
Корпоративна Търговска Банка АД в несъстоятелност	13,351	15,010
Обезценка на вземане от Корпоративна Търговска Банка АД в несъстоятелност	(13,351)	(3,002)
Вземания от служители на НЕК ЕАД		1
	<u>-</u>	<u>12,009</u>

Към 31 декември 2016 г. Дружеството има вземания от Корпоративна Търговска Банка АД - в несъстоятелност в размер на 15,010 хил. лв. С решение № 664/22.04.2015 г. на Софийски градски съд, Корпоративна търговска банка АД (КТБ АД) е обявена в несъстоятелност. От предявените от Дружеството, за включване в списъка на кредиторите, вземания в размер на 15,010 хил. лв. са приети изцяло от синдиците на КТБ (н).

Към датата на съставяне на финансовия отчет на Дружеството, в Търговския регистър е публикувана справка от частична сметка за разпределение на наличните суми между кредиторите на банката от синдиците на КТБ (н). Съобразно разпределението на синдиците на НЕК ЕАД следва да му бъде възстановена сума в размер на 1,659 хил. лв. Въз основа на тази информация и решения на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД по Протокол № 18-2017/20.02.2017г. и Протокол № 21-2017/07.03.2017г. към 31 декември 2016 г. е извършена обезценка на вземанията от КТБ (н) до размера на определената от синдиците сума за възстановяване, а именно 13,351 хил. лв. Вземането в размер на 1,659 хил. лв. е класифицирано като текущо и е представено в бележка 24 „Търговски и други вземания“, статия „Други вземания“.

23 Материални запаси

	<u>31 декември</u> <u>2016 г.</u>	<u>31 декември</u> <u>2015 г.</u>
	‘000 лв.	‘000 лв.
Материални запаси	8,942	8,585
Обезценка до нетна реализуема стойност	(19)	(19)
Материални запаси, нетно от обезценка	<u>8,923</u>	<u>8,566</u>

Изменението на обезценката на материални запаси до нетна реализуема стойност през годината е както следва:

	<u>31 декември</u> <u>2016 г.</u>	<u>31 декември</u> <u>2015 г.</u>
	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо на 1 януари	(19)	(19)
Салдо на 31 декември	<u>(19)</u>	<u>(19)</u>

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

24 Търговски и други вземания

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
От електроснабдителни и електроразпределителни предприятия	222,598	403,472
<i>Клиенти високо напрежение и ДПИ, нетно от обезценка</i>	2,695	4,301
<i>Клиенти високо напрежение и ДПИ – отчетна стойност, в т.ч.:</i>	2,880	4,391
Текущи вземания	2,885	4,285
Присъдени вземания	25	106
<i>Обезценка на вземания</i>	(185)	(90)
Вземания от клиенти за задължение към обществото, <i>нетно от обезценка</i>	65,681	55,340
Вземания от клиенти за задължение към обществото - <i>отчетна стойност</i>	69,625	-
Обезценка на вземания от клиенти за задължение към обществото	(3,944)	-
Вземания от производители за ел.енергия и небаланси	19,996	47,472
Клиенти по износ на електрическа енергия	361	2,526
Вземане от Атомстройекспорт ЗАО		7,883
<i>Други вземания, нетно</i>	16,639	64,337
Други вземания, брутно	17,381	65,079
Обезценка на други вземания по продажби	(742)	(742)
За възстановяване по РА от НАП и други		516
	327,970	585,847

Търговските вземания не са лихвоносни и обикновено са със срок на плащане от 1 до 30 дни.

Към 31 декември 2016 г. непотвърдените вземания от контрагенти са в размер на 76,450 хил. лв., в това число 57,180 хил. лв. от електроснабдително дружество, с което има несъгласие от тяхна страна да ги потвърдят и платят на основание чл. 94 от Закона за енергетиката за изкупена електроенергия от ВИ и ВЕКП за периода от 05.07.2013 г. до 31.07.2013 г. след влизане в сила на промени в Закон за енергетиката и удължаване на регулаторния период до 31.07.2013 г., както и поради отмяна на Методика за компенсиране на разходите на обществения доставчик и крайните снабдителни, произтичащи от наложените им задължения към обществото за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени от възобновяеми енергийни източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.

Търговските и други вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка. Движението на корективната сметка за обезценка на търговски и други вземания е представена в бележка 12 Обезценка на вземания от продажби. Обезценените вземания от предходни години са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

25 Вземания от свързани лица

	31 декември 2016 г. ‘000 лв.	31 декември 2015 г. ‘000 лв.
<i>Дружества под общ контрол (Група БЕХ ЕАД)</i>		
Електроенергиен системен оператор ЕАД	24,686	22,844
АЕЦ Козлодуй ЕАД	315	163
Мини Марица Изток ЕАД	106	106
Булгартрансгаз ЕАД		-
Булгартрансгаз ЕАД – ДПИ		-
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	21,425	8,340
ВЕЦ Козлодуй ЕАД	8	6
БНЕБ ЕАД	2,739	
<i>Асоциирани и съвместни предприятия</i>		
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	708	58
КонтурГлобал Оперейшънс България АД	6	-
ХЕК Горна Арда АД	350	269
Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A.	1,298	-
ЗАД Енергия		1,302
<i>Други свързани лица</i>		
ВМЗ ЕАД		6,148
НКЖИ Електроразпределение ЕАД	175	231
	51,816	39,467

26 Аванси и предплатени услуги

	31 декември 2016 г. ‘000 лв.	31 декември 2015 г. ‘000 лв.
<i>Текущи</i>		
Предплащания по договори за имоти, машини и съоръжения	180	190,708
Други разходи за бъдещи периоди	12,990	12,846
	13,170	203,554

27 Парични средства

	31 декември 2016 г. ‘000 лв.	31 декември 2015 г. ‘000 лв.
Парични средства в банкови сметки	16,442	92,377
Парични средства в каса	125	95
	16,567	92,472

Паричните средства в банкови сметки се олихвяват с плаващи лихвени проценти, базирани на дневните лихвени проценти по банкови депозити.

Сумата на парични средства, която е заповорана във връзка със заведен срещу дружеството съдебен иск към 31 декември 2016 г., възлиза на 6,290 хил. лв.

28 Собствен капитал

28.1 Акционерен капитал

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Обикновени акции с номинал от 1 лв. всяка	1,063,766	1,063,766
	1,063,766	1,063,766

Към 31 декември 2016 г. регистрираният капитал на Дружеството е в размер на 1,063,766,192 лв. (2015: 1,063,766,192 лв.), разпределен в 1,063,766,192 броя поименни акции (2015: 1,063,766,192 броя) с номинал от 1 лев всяка. Едноличен собственик на акционерния капитал е Български Енергиен Холдинг ЕАД. Едноличен собственик на капитала на Български Енергиен Холдинг ЕАД е държавата, като правата на едноличния собственик се упражняват от Министъра на енергетиката.

Няма изменение в акционерния капитал през 2016 г. и 2015 г.

	Брой обикновени акции	Регистриран и емитиран капитал
	‘000	‘000 лв.
На 1 януари 2016 г.	1,063,766	1,063,766
На 31 декември 2016 г.	1,063,766	1,063,766
На 31 декември 2016 г.	1,063,766	1,063,766

28.2 Преоценъчен резерв на нефинансови активи

Преоценъчният резерв на нефинансовите активи отразява увеличенията в справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения и намаленията до степента, в която тези намаления са свързани с увеличение на същия актив, признато по-рано в друг всеобхватен доход. Натрупаният преоценъчен резерв към 31.12.2016 г. е в размер на 1,347,532 хил. лв. (2015 г.: 1,348,252 хил. лв.). Преоценъчният резерв е представен нетно от данъци.

28.3 Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи

Резервът от преоценки по планове с дефинирани доходи е отрицателен в размер на 1,059 хил. лв. към 31.12.2016 г. и съдържа признатите преоценки по планове с дефинирани доходи (31.12.2015 г.: резервът е отрицателен в размер на 996 хил. лв.). Други резерви

28.4 Други резерви

Другите резерви на Дружеството се състоят от общи резерви в размер на 63,192 хил. лв. (2015 г.: 63,192 хил. лв.) и отрицателен резерв в размер на 388 хил. лв. (2015 г.: отрицателен в размер на 388 хил. лв.).

29 Задължения по заеми от банки

Тази бележка дава информация за договорените условия на получените от Дружеството лихвени заеми. За повече информация за лихвения и валутния риск, на които Дружеството е изложено, вижте бележка 38.

<i>Дългосрочни задължения</i>	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
(1)Банк Аустрия Кредитанщангт	37,438	56,304
(3)ЕИБ	38,071	46,515
(2)ИНГ Банк Н.В., Амстердам	22,953	30,354
	98,462	133,173

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

<i>Краткосрочни задължения</i>	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	'000 лв.	'000 лв.
(1)Банк Аустрия Кредитанщалт	19,137	19,138
(3)ЕИБ	8,525	8,546
(2)ИНГ Банк Н.В., Амстердам	8,364	19,512
	36,026	47,196
Общо усвоени заеми по амортизирана стойност	134,488	180,369

	Валута	31 декември 2016 г.		31 декември 2015 г.	
		Номинална стойност	Балансова стойност	Номинална стойност	Балансова стойност
		'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Банкови кредити	EUR	136,844	134,273	183,745	180,074
Начислени лихви	EUR	215	215	295	295
		137,059	134,488	184,040	180,369

(1) Дългосрочни заеми от Банк Аустрия Кредитанщалт

Договор за експортен кредит за финансиране изграждането на Хидровъзел "Цанков Камък". Кредитът е отпуснат в два транша, разделени в съотношение Транш А към Транш В 10:90. Всяко теглене се разделя в това съотношение и се преразпределя по двата транша. Общата сума на експортния кредит е 100,000 хил. евро (195,583 хил. лв.).

– Транш А възлиза на 10,000 хил. евро (19,558 хил. лв.) при променлив тримесечен лихвен процент на 0екВ по експортни кредити. Този транш към 31 декември 2016 г. е изцяло погасен.

– Транш В възлиза на 90,000 хил. евро (176,025 хил.лв.). Лихвеният процент по този транш е фиксиран и е в размер на 4.10%. Номиналната непогасена част от този транш към 31.12.2016 г. възлиза на 28,926 хил. евро (56,775 хил. лв.). Крайният срок за погасяване на заема е месец декември 2019 г.

Заемът е обезпечен с ипотека върху имуществото и залог върху активи, свързани с ВЕЦ „Цанков камък” с балансова стойност 101,807 хил. лв. Като обезпечение е вписан и залог върху предприятие ВЕЦ „Цанков камък”. Издаден е запис на заповед. Според договора за кредит НЕК ЕАД трябва да спазва определени финансови условия, свързани с показатели по задлъжнялост (ливъридж) и покритие на лихвите.

(2) Дългосрочни заеми от ИНГ Банк – Холандия

През октомври 2006 г. Дружеството е сключило договори за три търговски кредита за финансиране на модернизацията и рехабилитацията на каскада "Долна Арда". Кредитите са отпуснати при променлив лихвен процент, изчислен на база 6-месечния EURIBOR плюс надбавка от 2,95%. Максималният одобрен лимит по трите кредита е 28,351 хил. евро (55,450 хил. лв.).

– Кредит ССА 1. Одобрена сума е в размер от 7,425 хил. евро (14,522 хил. лв.). Към 31 декември 2016г. заемът е изцяло погасен.

– Кредит ССА 2. Одобрена сума е в размер от 15,900 хил. евро (31,098 хил. лв.). Към 31 декември 2016 г. заемът е изцяло погасен.

– Кредит ССА 3. Одобрена сума е в размер от 5,026 хил. евро (9,829 хил. лв.). Към 31 декември 2016 г. заемът е изцяло погасен.

През октомври 2006 г. Дружеството е сключило договор за експортен заем за финансиране модернизацията и рехабилитацията на каскада "Долна Арда". Заемът е отпуснат в два транша, разделени в съотношение Транш А към Транш В 10:90. Максималният одобрен лимит по експортния заем е в размер на 42,075 хил. евро (82,292 хил. лв.).

– Транш А възлиза на 4,208 хил. евро (8,230 хил. лв.) при променлив тримесечен лихвен процент на 0екВ по експортни кредити с надбавка 0.45%. Към 31.12.2016 г. траншът е изцяло погасен.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

– Транш В възлиза на 37,867 хил. евро (74,062 хил. лв.) при фиксиран годишен лихвен процент 4.75%. Номиналната усвоена и непогасена част от този заем към 31.12.2016 г. възлиза на 16,012 хил. евро (31,317 хил. лв.). Заемът се погасява на 20 равни шестмесечни погасителни вноски до ноември 2020 г. За обезпечение на експортния и търговските кредити от ИНГ Банк Н.В. – Холандия е вписана ипотека на земите и сградите на ВЕЦ Студен кладенец, ВЕЦ Ивайловград и ВЕЦ Кърджали (каскада „Долна Арда“) с балансова стойност 17,923 хил. лв.. Кредитите са обезпечени и със залог върху всички текущи и бъдещи активи, включително машини и съоръжения, част от каскада „Долна Арда“. Издадени са записи на заповед. Според договора за кредит НЕК ЕАД трябва да спазва определени финансови условия, свързани с показатели по обслужването на дълга и съотношението на текущи активи към текущи пасиви.

(3) Дългосрочен заем от Европейска инвестиционна банка (ЕИБ)

През ноември 2002 г. Дружеството е подписало договор като Бенефициент по държавен инвестиционен заем за финансиране на проект за рехабилитация в електроенергетиката - Енергия II. Одобрената сума по кредита е в размер на 60,000 хил. евро (117,345 хил. лв.), като цялата сума е усвоена.

Номиналната непогасена част към 31 декември 2016 г. е в размер 23,824 хил. евро (46,596 хил. лв.). Заемът е отпуснат на Република България с Краен Бенефициент – НЕК ЕАД. Заемът е отпуснат на шест транша, като всеки транш е с фиксирана лихва, както следва: 1 транш – 10 млн. евро на 07.06.2004 – 4.69%, 2 транш – 7 млн. евро на 19.05.2006 – 4.285%, 3 транш – 6 млн. евро на 13.11.2006 – 4.026%, 4 транш – 13 млн. евро на 03.07.2007 – 4.844%, 5 транш – 18 млн. евро на 12.03.2008 – 4.341%, 6 транш – 6 млн. евро на 28.10.2008 – 4.555%. Главниците и лихвите се плащат на 15 юни и 15 декември, като окончателното погасяване е на 15.06.2022 г.

30 Отсрочено финансиране

Отсроченото финансиране представлява отложени приходи от финансиране за нетекущи активи.

	<u>31 декември 2016 г.</u>	<u>31 декември 2015 г.</u>
	‘000 лв.	‘000 лв.
На 1 януари	12,268	8,662
Получено финансиране през годината	526	6,383
Признати приходи от финансиране в отчета за печалбата или загубата (бележка 8)	(1,687)	(2,366)
Възстановено ДДС	(310)	(411)
На 31 декември	<u>10,797</u>	<u>12,268</u>
Нетекуща част	10,213	12,067
Текуща част	584	201
	<u>10,797</u>	<u>12,268</u>

Отсроченото финансиране на Дружеството е получено по програми на Фонд Енергийни ресурси, Швейцарско правителство, Механизъм за свързаност на Европа и по превантивна програма от ЗАД Енергия за рехабилитация на водноелектрически централи и други активи.

Към датата на одобрение на финансовия отчет няма неизпълнени условия, свързани с тези финансираня.

31 Пасиви по отсрочени данъци

Признати отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2016 г. и 31 декември 2015 г. са възникнали по отношение на следните балансови позиции:

	2016 г.		2015 г.		2016 г.	2015 г.
	Активи ‘000 лв.	Пасиви ‘000 лв.	Активи ‘000 лв.	Пасиви ‘000 лв.	Нетен размер ‘000 лв.	Нетен размер ‘000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	-	150,410	-	153,171	150,410	153,171
Финансиране	(143)	-	(13)	-	(143)	(13)
Инвестиции	(70)	-	(70)	-	(70)	(70)
Материални запаси	(2)	-	(2)	-	(2)	(2)
Търговски и други вземания	(10,776)	-	(9,712)	-	(10,776)	(9,712)
Задължения за обезщетения при пенсиониране	(815)	-	(777)	-	(815)	(777)
Провизии	(2,245)	-	(4,803)	-	(2,245)	(4,803)
Доходи физически лица	(525)	-	(386)	-	(525)	(386)
Неизползвани отпуски и социални осигуровки	(115)	-	(133)	-	(115)	(133)
Общо	(14,691)	150,410	(15,896)	153,171	135,719	137,275

Движение на отсрочени данъци през 2016 г.

	31 декември 2015 г.	В печалбата или загубата за 2016 г.	В друг всеобхватен доход за 2016 г. и други изменения	31 декември 2016 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	153,171	(2,730)	(31)	150,410
Финансиране	(14)	(130)	-	(144)
Инвестиции	(70)	-	-	(70)
Материални запаси	(2)	1	-	(1)
Търговски и други вземания	(9,712)	(1,064)	-	(10,776)
Задължения за обезщетения при пенсиониране	(777)	(31)	(7)	(815)
Провизии	(4,803)	2,558	-	(2,245)
Доходи физически лица	(386)	17	-	(369)
Неизползвани отпуски и социални осигуровки	(132)	(139)	-	(271)
Нетни пасиви	137,275	(1,518)	(38)	135,719

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Движение на отсрочени данъци през 2015 г.

	1 януари 2015 г.	В печалбата или загубата за 2015 г.	В друг всеобхватен доход за 2015 г. и други изменения	31 декември 2015 г.
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	137,128	(2,795)	18,838	153,171
Финансиране	(5)	(9)		(14)
Инвестиции	(70)			(70)
Материални запаси	(2)			(2)
Търговски и други вземания	(9,066)	(646)		(9,712)
Задължения за обезщетения при пенсиониране	(757)	79	(99)	(777)
Провизии	(852)	(3,951)		(4,803)
Доходи физически лица	(439)	53		(386)
Неизползвани отпуски и социални осигуровки	(142)	10		(132)
Нетни пасиви	125,795	(7,259)	18,739	137,275

Сумата на неизползваните данъчни загуби, за които в отчета за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив, възлиза на 1,374,428 хил. лв., загуби от минали години, които могат да бъдат пренасяни за данъчни цели най-късно до 2021 г.

32 Търговски задължения

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	'000 лв.	'000 лв. преизчислен
<i>Нетекущи</i>		
Топлоелектрически централи	7,614	11,571
Доставчици на имоти, машини и съоръжения	304	140
	7,918	11,711
<i>Текущи</i>		
Топлоелектрически и топлофикационни централи	133,656	816,349
Задължения към крайни снабдители	160,347	318,655
Доставчици на имоти, машини и съоръжения, материали и услуги	16,724	114,947
Други производители на електрическа енергия	41,767	100,234
	352,494	1,350,185

Дългосрочните задължения към топлоелектрически централи в размер на 7,614 хил. лв. са свързани с плащания за въглеродни емисии по Дерогация за 2013 г. съгласно дългосрочен договор за изкупуване на енергия.

Нетекущи задължения в размер на 304 хил. лв. (към 31.12.2015 г.: 140 хил. лв.) са свързани с договори с изпълнители на строително-монтажните работи, по които Дружеството задържа определени суми като гаранция за качествено изпълнение. Задържаните суми се определят като процент от стойността на фактурираните строителни работи.

Краткосрочните търговски задължения не са лихвоносни и обичайно се уреждат в десет до тридесет дневен срок.

Към 31 декември 2016 г. НЕК има несъгласие и непотвърдени задължения към контрагенти в размер на 95,784 хил.лв., в това число 42,524 хил. лв. към от електроснабдително дружество, с което има

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

несъгласие от тяхна страна да ги потвърдят и платят на основание чл. 94 от Закона за енергетиката за изкупуена електроенергия от ВИ и ВЕКП за периода от 05.07.2013 г. до 31.07.2013 г. както и поради отмяна на Методика за компенсиране на разходите на обществения доставчик и крайните снабдители, произтичащи от наложените им задължения към обществото за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени от възобновяеми енергийни източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.

33 Задължения към свързани лица

	<u>31 декември</u> <u>2016 г.</u>	<u>31 декември</u> <u>2015 г.</u>
	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи задължения		
<i>Едноличен собственик</i>		
БЕХ ЕАД	1,862,301	954,062
<i>Асоциирано предприятие</i>		
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	10,703	16,267
	<u>1,873,004</u>	<u>970,329</u>
Текущи задължения		
<i>Едноличен собственик</i>		
БЕХ ЕАД	423,529	238,554
<i>Дружества под общ контрол (Група БЕХ ЕАД)</i>		
АЕЦ Козлодуй ЕАД	112,030	96,623
Енергиен Системен Оператор ЕАД	5,133	6,786
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	7,881	4,510
ВЕЦ Козлодуй ЕАД	1,394	2,982
Мини Марица Изток ЕАД	730	730
БНЕБ ЕАД	4	-
Булгаргаз ЕАД	20,281	-
<i>Асоциирани предприятия</i>		
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	38,294	511,600
ЗАД Енергия	12,286	12,066
ПОД Алианс България АД	81	81
<i>Задължения към други свързани лица</i>		
В и К Плевен ЕООД	4	1
Български пощи ЕАД	2	-
	<u>621,649</u>	<u>873,933</u>
	<u>2,494,653</u>	<u>1,844,262</u>

Дългосрочните задължения към КонтурГлобал Марица Изток 3 АД в размер на 10,703 хил. лв. (31.12.2015 г.: 16,267 хил. лв) са свързани с плащания за въглеродни емисии до 2019 г. по Дерогация за 2013 г. съгласно дългосрочен договор за изкупуване на енергия.

34 Задължения за обезщетения при пенсиониране

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор на Дружеството, то е задължено да изплати на служителите си при пенсиониране определен брой брутни месечни заплати, в зависимост от прослужения стаж в предприятието. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране е:

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Настояща стойност на задължението към 1 януари	7,772	7,570
Разход за лихви	235	310
Разход за текущ стаж	615	587
Разход за минал стаж		(545)
Актюерска загуба/(печалба), призната в друг всеобхватен доход	70	986
Изплатени обезщетения на пенсионирани лица	(536)	(1,136)
Настояща стойност на задължението към 31 декември	8,156	7,772

Настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране е представена по-долу:

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Настояща стойност на задължението в края на периода	8,156	7,772
Задължение, признато в отчета за финансовото състояние	8,156	7,772
Нетекущи задължения за обезщетения при пенсиониране	7,436	6,943
Текущи задължения за обезщетения при пенсиониране	720	829

Към 31 декември 2016 г. и 31 декември 2015 г. при изчисляване на настоящата стойност на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи по текущия трудов стаж Дружеството прилага кредитния метод за прогнозираните единици. Този метод разглежда всеки период от трудовия стаж като пораждащ допълнителна единица право на доходи и измерва всяка такава единица поотделно, за да се пресметне окончателното задължение.

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за текущ и минал трудов стаж (бележка 13)	615	42
Разходи за лихви (бележка 16)	235	310
Разход, признат в отчета за печалбата или загубата	850	352

Актюерски предположения

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
Дисконтов процент към 31 декември	2.5	3,8%
Нарастване на заплатите за следващата година	3%	3%
Нарастване на заплатите за годините след следващата година	3%	3%

Актюерските предположения за смъртност се базират на публикуваните от Националния статистически институт таблици за обща смъртност на населението.

За целите на дисконтирането е използван ефективен годишен лихвен процент $i = 2.5\%$. Той се основава на доходността на емисиите дългосрочните ДЦК (с 10 годишен матуритет) в съответствие с препоръките на Параграф 83 от МСС 19. Като се има предвид, че средният срок до пенсиониране е по-дълъг от 10 години (за Дружеството – средният срок до пенсиониране е 17 години), се налага ефективният годишен лихвен процент за дисконтиране да бъде определен чрез екстраполация на данните за ефективната годишна доходност на дългосрочните ДЦК, следвайки изискванията на Параграф 86 на МСС 19.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Ефект от увеличение и ефект от намаление с 1% на ръста на заплатите и на лихвения процент върху общата сума на разходите за текущ стаж и лихви и върху настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране:

	Увеличение с 1% на ръста на заплатите	Намаление с 1% на ръста на заплатите
	‘000 лв.	‘000 лв.
Промяна на разхода за лихви и текущ стаж (“+” увеличение, “-” намаление)	16	(14)
Промяна на настоящата стойност на задължението към 31.12.2016 г. (“+” увеличение, “-” намаление)	644	(578)
	Увеличение с 1% на лихвения процент	Намаление с 1% на лихвения процент
Промяна на разхода за лихви и текущ стаж (“+” увеличение, “-” намаление)	69	(79)
Промяна на настоящата стойност на задължението към 31.12.2016 г. (“+” увеличение, “-” намаление)	(575)	654

35 Провизии

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекуща част		
Провизия за опазване на околната среда	80	81
	80	81
Текуща част		
Провизия за опазване на околната среда и други провизии	101	100
Провизия за въглеродни емисии	17,159	42,742
	17,260	42,842
	17,340	42,923

Изменението на провизиите през годината е представено по-долу:

	Провизия за опазване на околната среда	Провизия за въглеродни емисии	Други провизии	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо към 1 януари 2015 г.	181	7,864	474	8,519
Използвана	(6)	(7,864)	(474)	(8,344)
Призната провизия	6	42,742	-	42,748
Салдо към 31 декември 2015 г.	181	42,742	-	42,923
Използвана	-	(27,945)	-	(27,945)
Отписана	-	(14,797)	-	(14,797)
Призната провизия	-	17,159	-	17,159
Балансова стойност на 31 декември 2016 г.	181	17,159	-	17,340

Провизия за опазване на околната среда

Към отчетната дата е призната провизия за разходи за опазване на околната среда, отнасяща се до разходи, които се очаква да бъдат извършени във връзка с обезвреждане на луминисцентни и други съдържащи живак лампи, обезвреждане и рециклиране на акумулаторни батерии, обезвреждане, рециклиране и подмяна на кондензаторни батерии, съдържащи ПХБ с нови, и утилизация на белилната пръст, използвана в базата за регенерация на масла.

Провизия за въглеродни емисии

Към датата на отчета за финансовото състояние е призната провизия за въглеродни емисии в размер на 17,159 хил. лв., отнасяща се за 2016 г.

36 Задължение към Министерство на енергетиката по предоставена възмездна финансова помощ

Дългосрочни задължения към Министерство на енергетиката	Номинална	Балансова
	стойност	стойност
	‘000 лв.	‘000 лв.
31 декември 2016 г.	1,176,661	804,866

На 28 септември 2016 г. Българският парламент прие Закон за предоставяне на помощ за изплащане на задълженията на НЕК ЕАД, по решение на арбитражно дело № ICC Case 18086/GZ/МНМ. Законът е обнародван в Държавен вестник на 30 септември 2016 г. и предвижда Министерският съвет да осигури по реда на чл. 109, ал. 4, т. 2 от Закона за публичните финанси чрез бюджета на Министерство на енергетиката възмездна финансова помощ на НЕК за изплащането на присъдените суми на АСЕ. Предоставянето на помощта следва да се извърши въз основа на Споразумение между Министъра на енергетиката и НЕК, одобрено от Министерския съвет, на базата на Споразумение за окончателно уреждане на отношенията между НЕК и АСЕ.

В изпълнение на чл. 3 от Закона за предоставяне на помощ за изплащане на задълженията на НЕК, на 29 септември 2016 г. е изпратено уведомление до Европейската комисия по реда на чл.108, ал. 3 от Договора за функциониране на Европейския съюз. Решението на Европейската комисия е, че в конкретния случай не е налице държавна помощ, респ. не са налице основанията по чл. 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз.

На 5 декември 2016 г. е подписано Споразумение за предоставяне на възмездна финансова помощ между Министерство на енергетиката и НЕК ЕАД, съгласно което:

- Министерство на енергетиката ще предостави на НЕК ЕАД възмездна финансова помощ в размер на 601,617,133 евро (1,176,660,837 лв.);
  - НЕК ЕАД се задължава в срок до 14 декември 2016 г. да изплати присъдените суми по арбитражното дело № ICC Case 18086/GZ/МНМ при условията и реда на Споразумението за окончателно уреждане на отношенията с АСЕ;
  - НЕК ЕАД се задължава да възстанови по бюджета на Министерство на енергетиката получената възмездната финансова помощ в срок от 7 (седем) години. Погасяването се извършва еднократно на падежа на заема (м. декември 2023 г.);
  - НЕК ЕАД няма да заплаща лихви върху получената финансова помощ и не предоставя обезпечения;
- На 08.12.2016 г. сума в размер на 596,617 хил. евро е платена от НЕК ЕАД на АСЕ АД.

Първоначално и последващо оценяване и представяне на възмездната безлихвена финансова помощ във финансовите отчети на Дружеството

Предоставената възмездна безлихвена финансова помощ за изплащане задълженията на НЕК ЕАД за присъдените суми по арбитражното дело № ICC Case 18086/GZ/МНМ относно проект АЕЦ Белене, по своята същност представлява финансов пасив (кредит) и при отчитането му се прилагат разпоредбите на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

Дружеството е признало първоначално получената възмездна безлихвена помощ по справедлива стойност, оценена по настоящата стойност на всички бъдещи парични плащания, дисконтирани с преобладаващия пазарен лихвен процент (или проценти) за сходен инструмент (сходен по отношение на паричната единица, срока, вида лихвен процент и други фактори) със сходен кредитен рейтинг.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

В допълнение в съответствие с разпоредбите на МСС 20 „Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, и оповестяване на държавна помощ“, ползата от лихвата под пазарния процент се оценява като разлика между справедливата (настоящата) стойност на заема, определена съгласно МСС 39 и получените парични постъпления.

Дружеството е анализирано и е взело предвид условията и задълженията, които е изпълнило при определяне на разходите, които компенсира ползата от заема и е преценило, че преференциалният заем може да се разглежда като компенсация от българската държава за НЕК ЕАД за търговските щети, понесени от дружеството от изпълнението на държавната политика във връзка с проекта АЕЦ „Белене“, с цел оказване на финансова подкрепа за изплащане на задължението по присъдените суми по арбитражното дело № ICC Case 18086/GZ/MHM, при условията и реда на Споразумението за окончателно уреждане на отношенията с АСЕ. Компенсацията се отнася до разходи и загуби, които вече са понесени от Дружеството и разликата между настоящата стойност и паричните постъпления от тази възмездна безлихвена помощ е признатата в печалбата или загубата за периода в съответствие с МСС 20.

Последващо възмездната безлихвена помощ се оценява по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, разликата до настоящата стойност се признава като финансов разход, който се капитализира в стойността на активи в процес на изграждане на проект АЕЦ Белене за периода на заема, така че на падежа балансовата стойност на заема да е равна на получените парични средства.

37 Други задължения

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
<i>Текущи задължения</i>		
ДДС за внасяне	17,839	14,233
Задължения към персонала	6,602	5,628
Други данъци за водоползване и наеми	2,927	5,076
Присъдени задължения	5,280	-
Разчети за гаранции по договори	2,360	2,295
Задължения към обществено осигуряване	1,836	1,827
Данък върху доходите на физически лица	1,085	904
Вноска 5% към Ф СЕС производители	821	4,196
Данъци върху разходите съгласно ЗКПО	601	617
Разчети за акцизи	6	10
Други задължения	6,759	4,197
	46,116	38,983

38 Цели и политика за управление на финансовия риск

38.1 Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Бележка	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
		‘000 лв.	‘000 лв.
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	22,24	314,896	533,611
Вземания от свързани лица	25	51,816	39,467
Пари и парични еквиваленти	27	16,567	92,472
		383,279	665,550

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Финансови пасиви	Бележка	2016 г.	2015 г.
		'000 лв.	'000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Заеми	29	134,488	180,369
Дългосрочно задължение към МЕ		804,866	-
Търговски и други задължения	32,37	362,772	1,364,191
Задължения към свързани лица	33	2,494,653	1,844,262
		3,796,779	3,388,822

38.2 Кредитен риск

Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича от вземания от клиенти и инвестиции във финансови инструменти.

Вземания от клиенти

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Кредитният риск е резултат също от характеристиките на индустрията или на страната.

В Дружеството са установени и се прилагат политики и процедури, целящи да минимизират рисковете от неплащане от страна на клиенти. За всеки клиент се извършва оценка на неговата кредитоспособност като текущо се следи неговата експозиция. За сделки, при които рискът е значителен, се изисква представяне на банкови гаранции.

Експозиция спрямо кредитен риск

Балансовата стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция към 31 декември. Максималната кредитна експозиция е:

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Кредити и вземания	366,712	573,078
Пари и парични еквиваленти	16,567	92,472
	383,279	665,550

Търговските и други вземания, изложени на кредитен риск по тип на клиента към датата на финансовия отчет, са:

<i>Търговски и други вземания (текущи и нетекущи), включително от свързани лица</i>	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Електроснабдителни и електроразпределителни дружества	222,598	403,472
Клиенти високо напрежение, задължения към обществото и други	88,372	107,113
Вземания от свързани лица	51,816	39,467
Други вземания по продажби	3,565	20,500
Клиенти износ	361	2,526
	366,712	573,078

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Загуби от обезценка

Възрастов анализ на търговските и други вземания към 31 декември е представен по-долу:

31 декември 2016 г.	Брутна стойност на търговски вземания	Обезценка	Нетна стойност на търговски вземания
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Недължими	82,581		82,581
От 0-180 дни	31,926		31,926
От 181 – 360 дни	18,598		18,598
Над 360 дни	450,264	(216,657)	233,607
	583,369	(216,657)	366,712

31 декември 2015 г.	Брутна стойност на търговски вземания	Обезценка	Нетна стойност на търговски вземания
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Недължими	232,474	-	232,990
От 0-180 дни	21,645	-	21,645
От 181 – 360 дни	22,150	-	22,150
Над 360 дни	499,077	(202,268)	296,809
	775,346	(202,268)	573,078

Изменението на обезценка на търговски вземания през годината е:

	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Обезценка към 1 януари	202,268	214,272
Начислена обезценка	14,478	6,706
Описани обезценки	(89)	(18,465)
Реинтегрирана обезценка през периода (бележка 12)	-	(245)
Обезценка към 31 декември	216,657	202,268

38.3 Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква при положение, че Дружеството не изпълни своите задължения, когато те станат изискуеми. Дружеството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или кризисни условия, без да се реализират неприемливи загуби.

Тъй като дейността на Дружеството е свързана с регулярна доставка и постоянни плащания от страна на клиентите, то контролът на ликвидния риск се състои главно в три посоки:

- внимателно планиране на всички изходящи парични потоци, базирано на месечни прогнози;
- условия на плащане за клиенти, които се извършват в рамките на един месец – договарят се графици на плащане, като в случай на просрочване е договорено плащане на неустойки;
- овърдрафт споразумения с банки, които осигуряват управление на ликвидния риск в краткосрочен план.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

По-долу са представени договорените падежи на финансови задължения, включително оценените плащания на лихви като е изключен ефекта от договорени ангажименти за взаимно прихващане.

31 декември 2016 г.	Балансова стойност	Договорени парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Недеривативни финансови задължения							
Банкови заеми	(134,488)	(146,741)	(20,108)	(19,886)	(38,672)	(68,075)	
Дългосрочно задължение към МЕ	(804,866)	(1,176,661)					(1,176,661)
Търговски и други задължения	(362,772)	(363,883)	(353,314)	(2,114)	(4,228)	(4,227)	
Задължения към свързани лица	(2,494,653)	(2,521,756)	(169,572)	(118,858)	(218,768)	(1,667,119)	(347,439)
Общо	(3,796,779)	(4,209,041)	(542,994)	(140,858)	(261,668)	(1,739,421)	(1,524,100)
<hr/>							
31 декември 2015 г.	Балансова стойност	Договорени парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Недеривативни финансови задължения							
Банкови заеми	(180 369)	(202 198)	(26 905)	(20 876)	(46 302)	(94 797)	(13 318)
Търговски и други задължения	(1 364 191)	(1 164 736)	(1 149 940)	(2 114)	(8 455)	(4 227)	
Задължения към свързани лица	(1 844 262)	(2 057 025)	(839 490)	(80 180)	(166 303)	(469 196)	(501 856)
Общо	(3 388 822)	(3 423 959)	(2 016 335)	(103 170)	(221 060)	(568 220)	(515 174)

38.4 Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, че промяната на пазарните цени, като чуждестранна валута, лихвени проценти или капиталови инструменти, ще засегне дохода на Дружеството от финансови инструменти. Целта на управлението на пазарния риск е да се управлява и да се установи контрол над пазарната експозиция при приемливи параметри при оптимизиране на възвращаемостта.

Компанията предприема периодични анализи върху макроикономическата среда в страната и задълбочен анализ на специфичните макро-показатели, които се представят на Съвета на директорите. Над 80 % от основната дейност е регулирана и ръководството на дружеството не може да влияе върху цените, които се определят от КЕВР.

38.4.1 Валутен риск

Преобладаващата валутна експозиция на Дружеството е деноминирана в евро (EUR). Поради това че курсът на лева е фиксиран към курса на еврото в България (1,95583 лв. = 1 евро), Дружеството не е изложено на значителен валутен риск за тези валутни позиции.

38.4.2 Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочните си финансови пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Към 31 декември 2016 г. финансовите активи и пасиви на дружеството са с фиксирани лихвени проценти или безлихвени, поради което към 31 декември 2016 г. Дружеството не е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти.

В таблицата по-долу, е представен анализ на чувствителността към възможните промени в лихвените проценти с ефекта им върху печалбата преди данъци (чрез ефекта върху предоставените заеми с плаващи лихвени проценти), при условие, че всички други променливи се приемат за константни.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Увеличение/Намаление в	Ефект върху печалбата
	базисни пункта	преди данъци
	‘000 лв.	‘000 лв.
2016		
Инструменти с плаваща лихва	100	
Инструменти с плаваща лихва	-100	
Чувствителност на паричния поток (нетно)	100	
Чувствителност на паричния поток (нетно)	-100	
2015		
Инструменти с плаваща лихва	100	(100)
Инструменти с плаваща лихва	-100	100
Чувствителност на паричния поток (нетно)	100	(100)
Чувствителност на паричния поток (нетно)	-100	100

Справедлива стойност

Справедлива стойност е сумата, за която един финансов инструмент може да бъде разменен или уреден между информирани и желаещи страни в честна сделка между тях, и която служи за най-добър индикатор за неговата пазарна цена на активен пазар.

Дружеството определя справедливата стойност на финансовите инструменти на база на наличната пазарна информация или ако няма такава, чрез подходящи модели за оценка. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котиранияте цени „купува“ в края на последния работен ден на отчетния период. Справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар, се определя чрез модели за оценка. Тези модели включват използване на скорошни пазарни сделки между информирани, честни и желаещи страни; използване на текущата справедлива стойност на друг инструмент, със сходни характеристики; анализ на дисконтираните парични потоци или други техники за оценка.

Ръководството на Дружеството счита, че справедливите стойности на финансовите инструменти, които включват парични средства, търговски и други вземания, лихвоносни заеми и привлечени средства, търговски и други задължения не се отличават съществено от техните балансови стойности поради тяхната падежна структура и лихвени условия. Дружеството не счита, че справедливата стойност на банкови заеми с фиксирани лихви се отличава съществено от балансовата им стойност, тъй като фиксираните лихвени нива са близки до пазарните.

38.5 Оценка по справедлива стойност на нефинансови активи

Дружеството групира активите и пасивите, отчитани по справедлива стойност в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите и нефинансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември, оценявани периодично по справедлива стойност:

	2016	2015
	Ниво 3	Ниво 3
	‘000 лв.	‘000 лв.
Имоти, машини и съоръжения, оценявани по справедлива стойност	1,675,740	1,722,387

Справедливата стойност на основната част от имоти, машини и съоръжения на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители и специалисти на Дружеството (вижте бележка 18 „Имоти, машини и съоръжения“).

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за активите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

38.6 Управление на капитала

Целта на Съвета на директорите е да поддържа баланс между възвръщаемост, която може да е възможна с по-високите нива на задлъжнялост и ползите и сигурността от силна капиталова позиция. През 2016 г. възвръщаемостта на собствения капитал е отрицателна в размер на (9,57) % (2015: отрицателна в размер на 6.51%).

През 2016 г. Дружеството следва да спазва външно-наложени капиталови изисквания, както и такива, свързани с други финансови показатели на ниво финансов отчет, съгласно сключени договори за дългосрочни банкови заеми, както е оповестено в бележка 29.

39 Ангажименти и условни задължения

Капиталови ангажименти

Проект АЕЦ Белене

Във връзка с проекта АЕЦ Белене, на 29 ноември 2006 г. Дружеството подписва Споразумение за изграждане на АЕЦ Белене с ЗАО „Атомстройекспорт“ като изпълнител на проекта и на 31 януари 2005 г. - с Уорли Парсънс като архитект инженер по проекта. На 29 март 2012 г. Правителството на Република България взе решение за прекратяване изграждането на Ядрена централа на площадката „Белене“. С решение от 27 февруари 2013 г. 41-то Народно събрание подкрепя решението на правителството за спиране на проекта за строителство на нова ядрена електроцентрала на площадката „Белене“ и настоява за окончателното му прекратяване. С решение на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД от 03.10.2013 г. е констатирано, че договорът с Уорли Парсънс е развален по право поради прекратяване на проекта през 2012 г. и невъзможност за изпълнение.

Дружеството е приело да отчита всички суми (платени и начислени), пряко отнасящи се до прекратения проект АЕЦ Белене в съответствие с критериите за признаване на МСС 16 при спазване на последователна политика, като активи на имоти машини и съоръжения в процес на изграждане, до окончателно решение за бъдещето на проекта. Към настоящия момент има неяснота относно възможните алтернативи за реализация на проекта, съответно оборудването, изисква се значителен период от време за съгласуване, преговори и одобрение на възможни варианти, което не е изцяло под контрола на ръководството на Дружеството и не е в състояние да направи преценка относно възможна прекласификация на отчетените стойности съгласно МСФО и относно оценката им.

Планът за инвестиционната дейност на НЕК ЕАД е насочен основно за рехабилитация, реконструкция и ново строителство на хидроенергийни обекти и включва следните значими направления и капиталови обекти.

1. Проект „Яденица“

Проектът е включен в Националния план за инвестиции (НПИ) за периода 2013 - 2020 г. с Решение на Министерски съвет на Република България от 28.09.2011 г., във връзка със Заявлението на Република България за дерогация по чл.10в от Директива 2003/87/ЕО на Европейската комисия (ЕК). С Решение №707 от 30.08.2012 г. на Министерски съвет на Република България, язовир „Яденица“, представляващ основно съоръжение на Проекта „Яденица“, е обявен за „национален обект“ по смисъла на Закона за държавната собственост, както и за „обект с национално значение“ по смисъла на Закона за устройство на територията.

Проектът „Яденица“ е с осигурено финансиране на подготвителни работи (процедури до получаване на Разрешение за строеж) от фонд „Механизъм за свързване на Европа“ на Европейската комисия.

На 24.04.2015 г. влезе в сила споразумението за безвъзмездни финансови средства подписано между НЕК ЕАД и Изпълнителна агенция „Иновации и мрежи“ към Европейската комисия. Съгласно това споразумение, отпуснатите на НЕК ЕАД средствата са в размер до 3,213 хил. евро. С тях ще се покрият 50% от разходите за обновяване на ОВОС, проект и получаване на разрешително за строеж на язовир Яденица. Останалите 50% са собствени средства на дружеството.

2. Рехабилитация на хидроенергиен комплекс „Белмекен – Сестримо – Чаира“ и рехабилитация на ОРУ 110 kv на ВЕЦ “Въча-1” и част от системите на ВЕЦ-а под общ контрол“

За рехабилитацията на хидроенергийния комплекс Белмекен-Сестримо-Чаира на 6 декември 2013 г. е подписано Грантово споразумение №.049 между Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР или банката) като Администратор на Международния фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация на атомни мощности в АЕЦ Козлодуй (МФК/KIDSF) и Националната електрическа компания ЕАД (НЕК). На 28 май 2014 г. г. Грантово споразумение No 049A (GA049A) е изменено и допълнено, поради разделянето на НЕК ЕАД и Електроенергийния системен оператор ЕАД. Общата очаквана стойност на проекта е 37 милиона евро, като 70% ще се финансират от МФК и 30% собствени средства. .

Задължения на НЕК ЕАД във връзка с развитие на енергийния сектор

Във връзка с модернизацията на блок V и VI на АЕЦ “Козлодуй” ЕАД, на 29.05.2000 г. е подписано заедно споразумение между АЕЦ “Козлодуй” ЕАД като Заемополучател, Националната електрическа компания (НЕК) ЕАД като Гарант и Европейската атомна енергийна общност (ЕВРАТОМ) като Заемодател за отпускане на заем в размер на 212,5 млн. евро за финансиране на Програмата за модернизация на енергийните блокове. Съгласно клауза 15.2 на този договор НЕК ЕАД заедно с АЕЦ „Козлодуй” носи отговорност като единствен главен длъжник. На същата дата е подписано и Гаранционно споразумение между Република България като Гарант и Европейската атомна енергийна общност като Заемодател (ЕВРАТОМ), с което държавата също гарантира изплащането на заема. Двете споразумения са ратифицирани със закон от 38-то Народното събрание на Република България на 29.11.2000 г. Заемът е отпуснат на 8 транша с променлив лихвен процент шестмесечен EURIBOR с надбавка до 0.13 %, а един от траншовете е с фиксиран лихвен процент 5.76%. Периодът на изплащане на главниците по заема по всеки транш е различен. Крайният срок за погасяване е 10 май 2021 г. Заемът е напълно усвоен и се погасява съгласно постигнатите договорености. Непогасената част от заема, отпуснат от ЕВРАТОМ към 31 декември 2016 г. възлиза на 147,787 хил. лв. (главница) и 1,485 хил. лв. (лихва).

Дългосрочни споразумения за закупуване на електрическа енергия

На 13 юни 2001 г. НЕК ЕАД сключва дългосрочен договор с „Консолидейтид Континентъл Комърс Лимитид“, понастоящем „Ей И Ес - 3С Марица Изток 1” ЕООД (AES) за изграждане и опериране на 670 МВт заместваща мощност на площадката на ТЕЦ Марица Изток 1 на основата на местно добивани лигнитни въглища. НЕК ЕАД е сключило дългосрочен 15-годишен договор за закупуване на електрическа енергия, който влезе поетапно в сила при въвеждането в експлоатация на новата мощност на 2 юни 2011 г. и при достигането от страна на ТЕЦ AES Гълъбово на пълна нетна мощност от 600 МВт считано от 28 декември 2011 г. На 14.08.2015г. е сключено споразумение за намаляване цената за разполагаемост с 14%., което е в сила от 26.04.2016 г, след изплащане на задълженията към централата. Съгласно договор за особен залог от 30.11.2005 г. и споразумение за изменение на договора за особен залог от 26.04.2016 г., НЕК ЕАД е заложил свои вземания за продадена електрическа енергия от ЕВН България електроснабдяване ЕАД и Енерго-Про Продажби АД като гаранция срещу бъдещите задължения за закупуване на електроенергия. Сумата на заложените вземания е равна на очакваното максимално общо плащане за закупена електроенергия, за който и да е месец от календарната година. Съгласно сключения дългосрочен договор за закупуване на енергия НЕК ЕАД е задължен да закупува минимално количество от 3,156,500 МВтЧ електроенергия на календарна година (или пропорционално количество при непълна календарна година) и договорената с търговски план разполагаемост.

На 13 юни 2001 г. е сключен и дългосрочен 15-годишен договор за закупуване на електроенергия и разполагаемост между НЕК ЕАД и „Енергийна компания Марица Изток 3“ АД, понастоящем „КонтурГлобал Марица Изток 3“. Договорът влезе в сила през месец февруари 2009 г. при приключване на договорените рехабилитационни дейности по модернизацията на съществуващия ТЕЦ Марица Изток 3, след които инсталираната мощност е 808 МВт.

На 07.03.2016г е сключено споразумение за намаляване на цената за разполагаемост с 15%., което е в сила от 26.04.2016 г, след изплащане на задълженията към централата.

Съгласно договор за особен залог от 01.02.2002 г. и последно споразумение за изменение на договора за особен залог от 26.04.2016г., НЕК ЕАД е заложил свои вземания за продадена електрическа енергия от ЧЕЗ Електро България АД, Енерго-Про Продажби АД, като гаранция срещу бъдещи задължения за закупуване на електрическа енергия. Сумата на заложените вземания е равна на 1.25 пъти очакваното максимално общо плащане за закупена електрическа енергия, за който и да е месец през календарната година.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

В изпълнение на договора за изкупуване на електроенергия и разполагаемост НЕК ЕАД ежегодно издава записи на заповед в полза на КонтурГлобал Марица Изток 3 АД. Съгласно сключения дългосрочен договор за изкупуване на енергия НЕК ЕАД е задължен за изкупува минимално количество от 3,489,000 МВтЧ електроенергия на календарна година (или пропорционално количество при непълна календарна година) и базовата разполагаемост.

В таблицата по-долу са показани задълженията на НЕК ЕАД по отношение на минималните дължими плащания за закупена електроенергия и разполагаемост за оставащия срок на сключените дългосрочни договори за изкупуване на енергия от топлоелектрически централи.

	<u>Общо минимално дължима сума</u>
	‘000 лв.
Минимални дължими плащания за закупена разполагаемост *	4,626,640
Минимални дължими плащания за закупена електроенергия **	3,759,380
Общо	8,386,020

* Посочената сума е минимално дължимата според сключените дългосрочни договори за изкупуване на енергия и е формирана на база заложените фиксирани ценообразуващи елементи и елементи с фиксирана ескалация.

** Посочената сума е изчислена на база на цена за единица електроенергия за месец декември 2016 г.

Минималните плащания за закупена разполагаемост по всеки един от дългосрочните договора за изкупуване на електроенергия от топлоелектроцентрали са както следва:

	<u>До 1</u> <u>година</u>	<u>От 1 до 5</u> <u>години</u>	<u>Повече от</u> <u>5 години</u>	<u>Общо</u>
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Минимални плащания за закупена разполагаемост	549,967	2,103,864	1,972,809	4,626,640

През 2016 г. НЕК ЕАД е закупило от КонтурГлобал Марица Изток 3 АД нетна електрическа енергия в размер на 3,607 ГВтч., което е по-голямо от минимално договореното 3,489 ГВтч. съгласно СИЕ. От Ей И Ес Марица изток 1 са изкупени 2,901 ГВтч нетна електроенергия, което е под задължителното минимално количество електроенергия за изкупуване от 3,156 ГВтч.

Съгласно изискванията на Закона за енергията от възобновяеми източници, НЕК ЕАД в качеството си на обществен доставчик до 24.07.2015 г. има задължение да изкупува цялото количество електрическа енергия произведена от възобновяеми или алтернативни енергийни източници с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW. С промяната на чл.31, ал.5 на същия закон Общественият доставчик, съответно крайните снабдители изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници по преференциална цена за количествата електрическа енергия до размера на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР. Количествата електроенергия над нетното специфично производство се изкупуват по цена на излишък на балансиращия пазар или съгласно чл.31, ал.12 могат да се реализират на свободния пазар. Задължителното изкупуване на електрическата енергия се извършва по договори за изкупуване. Съгласно Закона за енергията от възобновяеми източници, променен на 3 май 2011 г., срокът на договорите е 20 години - за електрическата енергия, произведена от геотермална и слънчева енергия и за електрическа енергия, произведена от биомаса, 12 години – за електрическа енергия, произведена от вятърна енергия, и 15 години - за електрическата енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW, както и за електрическа енергия, произведена от други видове възобновяеми енергийни източници. Сроковете за задължително изкупуване започват да текат от датата на въвеждане в експлоатация на енергийния обект, а за енергийни обекти, въведени в експлоатация след

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

31 декември 2015 г., сроковете се намаляват с времето от тази дата до датата на въвеждане в експлоатация на енергийния обект.

Към 31 декември 2016 г. Дружеството има сключени следните дългосрочни договори за изкупуване на електроенергия от ВЕИ, въведени в експлоатация:

- Вятърни електроцентрали: общо инсталирана мощност 357,50 МВт. Договорите са сключени в периода 2008 г. – 2013 г. и са със срок от 12.
- Фотоволтаични електроцентрали: общо инсталирана мощност 260,69 МВт. Договорите са сключени през 2011 г. – 2012 г. и са със срок 20 години.
- Електроцентрали на биомаса: общо инсталирана мощност 20,4 МВт. Договорите са сключени през 2009-2012 г. за срок от 20 години.
- Водноелектрически централи: общо инсталирана мощност 49,84 МВт. Договорите са сключени през 2009-2013 г. за срок от 15 години.

Поради естеството на производство на електроенергията от възобновяеми източници и несигурността за общото генерирано количество, Дружеството не може да направи надеждна оценка за бъдещите си задължения по отношение на сключените договори за изкупуване на електроенергия от възобновяеми източници.

Условни задължения

Съществени съдебни дела и иски срещу НЕК ЕАД

УорлиПарсънс Нюклиър Сървисис ЕАД

Срещу дружеството е заведено арбитражно дело при Арбитражния съд при Международната Търговска Камара, Париж, по подадената искова молба от страна на УорлиПарсънс Нюклиър Сървисис ЕАД, с която се претендира общо сумата от 54,372 хил. евро (106,342 хил. лв.) – възнаграждения и неустойки по договор. В отговора на искането за арбитраж НЕК оспори всички иски. На 31.08.2016 г., ищецът депозира пълната си исковата молба, съдържаща обстойното му становище по предявените иски заедно с приложени доказателства и исканията за представяне на доказателства от НЕК.

С исковата молба ищецът уточни своите иски претенции и поиска да се осъди НЕК да заплати следните суми:

- сумата от 7,132 хил. евро, представляваща сумата на неплатените фактури за месеците февруари - август 2013г.
- натрупаната лихва върху сумата от 7,132 хил. евро до 31 юли 2016 г. в размер на 560 хил. евро, както и по-нататъшна лихва върху сумата от 7,132 хил. евро в размер на 3-месечния LIBOR за евро плюс 2.5 процента от 1 август 2016 г. до окончателното пълно плащане;
- сумата от 1,065 хил. евро, представляваща натрупаната лихва, изчислена в размер на 3 месечния LIBOR за евро плюс 2.5 процента, върху забавените плащания
- сумата от 1,302 хил. евро, представляваща дължимата сума за услугите, изпълнени от УПНС за периода 1 септември - 7 октомври 2013г., както и лихва в размер на 3-месечния LIBOR за евро плюс 2.5 процента от датата на Искането за арбитраж 4 юли 2014г. до окончателното пълно плащане;
- сумата от 2,156 хил. евро, представляваща неплатената част от ескалацията, както и лихва в размер на 3-месечния LIBOR за евро плюс 2.5 процента от датата на Искането за арбитраж 4 юли 2014г. до окончателното пълно плащане;
- сумата от 32 хил. евро, представляваща платени наеми за периода 8 октомври 2013 - 8 януари 2014 г. по договор за наем от 1 февруари 2011г. площ и 117 хил. евро, представляващи, разходи, понесени от УПНС, заедно с българската законна лихва върху тези суми от датата Исковата молба до 31 август 2016 г. до окончателното пълно плащане; ,
- сумата от 42,526 хил. евро, представляваща дължимо обезщетение поради едностранно прекратяване на договора, заедно с българската законна лихва върху тази сума от датата на Искането за арбитраж 4 юли 2014 г. до окончателното пълно плащане;

В определения срок на 31 октомври 2016 г., НЕК депозира пълен отговор, заедно с доказателства и искания за представяне на доказателства от ищеца. На 2 декември ищецът депозира реплика по отговора на ответника, а на 6.01.2017 г. НЕК депозира реплика по реплика на ищеца.

Предвижда се делото да се разгледа в открито заседание на датите 05 -09 юни 2017 г., когато се очаква да бъде даден и ход по същество. При такова развитие на делото, би могло да се очаква решение на арбитражния съд през 2018 г. Делото е в начален подготвителен етап. Ръководството и юридическите

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

консултанти не са в състояние да прогнозира какъв би бил изхода от това дело, респ. какви суми (дори и приблизителни) страните биха били осъдени да заплатят с арбитражното решение..

ОЕТ Обединени енергийни търговци

ОЕТ Обединени енергийни търговци е завело иск в размер на 10,853 хил. лв., свързани с чл. 55, ал.1 от ЗЗД - връщане на недължимо платени от ОЕТ суми, представляващи добавка за зелена енергия и добавка за високоефективно комбинирано производство. Допуснато е обезпечение по делото, като е наложен запор върху банкова сметка на НЕК ЕАД в BNP PARIBAS за сумата 6,290 хил. лв.

Към 15.02.2016 г. с Решение на СГС искът е отхвърлен. Постъпила е въззивна жалба до САпС от ищеца. САпС е обявил делото за решаване, но все още не се е произнесъл с решение.

Топлофикация София

„Топлофикация София“ ЕАД е завела четири иска с размер 34,726 хил. лв., с които се претендират неизплатена част от главници, лихви по фактури за доставена електрическа енергия, обезщетение за използване на съоръжения

„НЕК“ ЕАД е завел насрещен иск с цена на иска 13 864 хил. лв. по фактури издадени в периода февруари 2014 г. - ноември 2014 г. за количествата електрическа енергия произведена от турбогенератор № 9 (ТГ 9), която е неправомерно фактурирана на НЕК ЕАД.

Не се очаква изходът от тези съдебни иски да окаже съществен ефект върху изходящите парични потоци и финансовия резултат, тъй като съществена част от претенциите са включени във финансовите отчети.

Към 31.12.2016 г. са предявени други правни иски към Дружеството с различни правни основания: за балансираща енергия, за забавени плащания, за прихванати суми и изравнителни плащания. Тези иски са или висящи или в процес на обжалване. Поради това обстоятелство, с изключение на сумите, които са начислени за забавени и просрочени плащания, ръководството на Дружеството е преценило да не се начисляват допълнително провизии по съдебни иски.

Разчети с Напоителни системи ЕАД

НЕК ЕАД и "Напоителни системи" ЕАД осъществяват дейности по поддръжка и експлоатация на язовири, язовирни стени, хидротехнически и хидромелиоративни съоръжения, като изпълняват определените от Министерство на околната среда и водите задължения за подаване на водни маси. НЕК ЕАД чрез предприятие "Язовири и каскади" е оказвал услугата "водоподаване" на "Напоителни системи" ЕАД, подобна по характер услуга е оказвал и "Напоителни системи" ЕАД на НЕК ЕАД.

Не е постигната договореност между Дружеството и "Напоителни системи" ЕАД, като не са подписани протоколи за доставени количества вода за периода от май 2003 г. до датата на издаване на този финансов отчет, поради което е възможно да възникнат допълнително задължения към "Напоителни системи" ЕАД, които към настоящия момент не могат да бъдат надеждно определени.

Непотвърдени вземания и задължения

Дружеството отчита вземания в размер на 57,181 хил. лв. и задължения 42,524 хил. лв. към електроснабдително дружество, за които има несъгласие за непотвърждаване и плащане.

Към 31.12.2016 г. правният спор с Енерго-Про Продажби АД и ЕВН България Електроснабдяване ЕАД е приключил и неуредените разчети са прихванати. Към датата на финансовия отчет съществуват правни спорове между НЕК АД и ЧЕЗ Електро България АД и не е приложена частта от решението за разплащанията и задължения към електроснабдителните дружества съгласно разпоредбите на решение № Ц-12/30.06.2014 г. на КЕВР и поради, което счита че няма основание за нетно представяне на насрещните вземания и задължения.

Други

Към датата на изготвяне на финансовия отчет за извършената пълна данъчна проверка за периода от 01.01.2008 г. до 31.12.2011 г. е издаден РА №Р- 29-1200199091-001/15.06.2015 г. и Ревизионен акт за поправка на ревизионен акт № П- 9002915117240-003-001/14.07.2015г., който с Решение № 1843/04.12.2015г на ОДОП, в частта на определения резултат по ДДС за данъчен период м.03.2012 г. е отменен за главница в размер на 389,049,30лв. и лихва - 94 185,55 лв., и е потвърден в останалата част за сума в размер на 5,105,591,09 лв. представляваща главница и лихва, за което дружеството отчита разход за провизия. За спорната част в законоустановения срок е заведено адм. дело №262/16 г. Делото е спряно до произнасяне от ВАС с тълкувателно решение относно правомощията за издаване на ревизионни актове.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Към датата на изготвяне на финансовия отчет за извършената данъчна проверка за периода 01.01.2012 г – 31.12.2012 г./от обхвата е изключена проверка по ЗДДС/, по видове задължения, е издаден РА № Р-29-1300087-091-001/02.07.2015 г., който с Решение № 1760/20.11.2015 г. на ОДОП е потвърден. За спорната част в законоустановения срок е заведено адм. дело №532/2016 г.

Гаранции

Салдото на издадените банкови гаранции по нареждане на НЕК ЕАД в полза на други дружества /трети лица/ към 31.12.2016 г. е в размер на 248 хил. лв., в т.ч. към свързани лица ЕСО ЕАД в размер 198 хил. лв. и към Българска независима енергийна борса в размер на 50 хил. лв (31.12.2015 г. е 198 хил. лв. към свързани лица ЕСО ЕАД в размер 198 хил. лв.).

Записи на заповед

Към 31.12.2016 г. НЕК ЕАД е издал записи на заповед по инвестиционни проекти в полза на банките, предоставящи кредити по договорите за изграждане на тези обекти, и други проекти в общ размер на 331,645 хил. лв., в т.ч. към свързани лица КонтурГлобал Марица Изток 3 в размер на 53,498 хил. лв. към ЕСО ЕАД в размер 218 хил. лв. и към Българска независима енергийна борса в размер на 55 хил. лв. Към 31.12.2015 г. – записите на заповед са съответно в размер на 410,563 хил. лв., в т.ч. към свързани лица КонтурГлобал Марица Изток 3 в размер на 77,021 хил. лв. и към ЕСО ЕАД в размер 218 хил. лв.

40 Свързани лица

Краен собственик

Крайният собственик на Дружеството е Българската държава, чрез Министъра на енергетиката.

Едноличен собственик

Едноличен собственик на Дружеството е Български Енергиен Холдинг ЕАД.

Асоциирани предприятия

Към 31 декември 2016 г. асоциирани предприятия на НЕК ЕАД са ЗАД Енергия, КонтурГлобал Марица Изток 3 АД, КонтурГлобал Оперейшънс България АД, ПОД Алианс България АД и ХЕК „Горна Арда” АД.

Съвместни предприятия

Към 31 декември 2016 г. НЕК ЕАД притежава 50% от капитала на Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A.

Свързани лица от икономическа група на Български Енергиен Холдинг ЕАД

Енергиен системен оператор ЕАД, АЕЦ Козлодуй ЕАД, ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД, Мини Марица - Изток ЕАД, Булгаргаз ЕАД, Булгартрансгаз ЕАД, ЕСО ЕАД, Булгартел ЕАД, АЕЦ Козлодуй – Нови мощности ЕАД, ВЕЦ Козлодуй ЕАД, Интерприборсервиз ООД, ТЕЦ Марица Изток 2 (9 и 10) ЕАД, ПФК Берое-Стара Загора” ЕАД, Булгартел-Скопие ДООЕЛ, Енергиен оператор по измерване и информационни технологии ЕАД, Българска независима енергийна борса” ЕАД, Енергийна инвестиционна компания ЕАД

Други свързани лица

Други свързани лица на НЕК ЕАД са ВМЗ ЕАД, НКЖИ Електроразпределение ЕАД, В и К, Български пощи ЕАД, тъй като са под общ контрол на Българската държава.

Условия на сделките със свързани лица

Сделките, свързани с покупка и продажба на електрическа енергия и услуги, свързани с електрическа енергия, се извършват по регулирани цени, определени с Решение на КЕВР, с изключение на продажбите на борсовия пазар с БНЕБ ЕАД. Всички останали продажбите и покупките от свързани лица се извършват при пазарни условия.

Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени (с изключение на заемите) и уреждането им се извършва с парични средства, освен ако не е упоменато друго, и са оповестени в бележка 33.

За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции, с изключение на оповестените в бележка 39, издадени запис на заповеди и гаранции. Вземанията от свързани лица са оповестени в бележка 25.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Задължения към Български енергиен холдинг ЕАД

	Падеж	31 декември 2016 г. ‘000 лв.	31 декември 2015 г. ‘000 лв.
Дългосрочни задължения			
(1) Заем от БЕХ ЕАД	31.03.2024 г.	840,158	954,062
(2) Заем от БЕХ ЕАД	28.07.2021 г.	1,022,143	
		1,862,301	954,062
Краткосрочни задължения и текуща част на дългосрочни заеми			
(1) Заем от БЕХ ЕАД	31.03.2024 г.	329,112	216,690
(2) Заем от БЕХ ЕАД	28.07.2021 г.	42,052	
(3) Споразумение за разсрочване	28.02.2017 г.	30,840	
(4) Споразумение за разсрочване	01.01.2017	21,488	21,488
(5) Търговски задължения		37	376
		423,529	238,554

Получени заеми

(1) На 21 август 2014 г. е подписано кредитно споразумение, с което се консолидират заемите на НЕК ЕАД към БЕХ ЕАД и цедираното вземане от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД от 1 април 2014 г. в общ размер на 1,209,148 хил. лв. Срокът на кредита е 10 години, с четири месеца гратисен период и годишен лихвен процент 4.49%. Към 31 декември 2016 г. задължението по кредита е в размер на 1,169,271 хил. лв., в това число просрочена главница и лихви 201,613 хил. лв.

(2) На 25 април 2016 г. е подписан договор за предоставяне на целеви заем в размер на 521,625 хил. евро (1,020,210 хил. лв.) за погасяване на дължимите от НЕК ЕАД просрочени суми към „Ей И Ес 3С Марица изток 1“ ЕООД и „КонтурГлобал Марица изток 3“ АД, което е необходимо условие за влизане в сила на подписаните споразумения за изменение на дългосрочните договори за изкупуване на електрическа енергия от двете централи. Срокът на кредита е дванадесет месеца и при годишен лихвен процент 6.65%. В договора се съдържа клауза за преговаряне на условията при успешно пласиране на облигационната емисия. На 30 декември е направена промяна на условията на договор за предоставяне на целеви заем на НЕК ЕАД от 25 април 2016 г., както следва:

Размер на главницата – 535,672,538 евро (1,047,684,419 лв.);

Лихвен процент по заема – 5.575% на годишна база;

Срок на действие на договора – 59 месеца и 26 дни;

Падеж на главницата – 28 юли 2021 г.;

Дата на влизане в сила – 2 август 2016 г.

Към 31 декември 2016 г. размерът на задължението по кредита е 1,089,736 хил. лв., а размерът на отсрочените финансови разходи – 25 541 хил. лв.. Просрочните задължения по заема са в размер на 37,184 хил.лв.

Споразумения за разсрочване на задължения

(3) На 30 ноември 2016 г. е сключено споразумение за погасяване на задължения на НЕК ЕАД към „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД във връзка с договор за цесия, сключен между „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и „Български Енергиен Холдинг“ в общ размер 39,672 хил. лв., с годишен лихвен процент 5,025%. Срокът на споразумението е шест месеца. Към 31 декември 2016 г. задължението по споразумението е в размер на 30,464 хил. лв. в това число просрочена главница и лихви 10,381 хил.лв.

(4) На 22 април 2015 г. е подписано споразумение за разсрочване на лихвени задължения на „Национална електрическа компания“ ЕАД към БЕХ ЕАД за минал период по консолидирани задължения в кредитно споразумение. Задълженията за лихви са с общ размер 21,488 хил. лв. към 1 април 2014 г. ще бъдат погасявани на 12 равни месечни вноски, считано от януари 2016 г. Към 31 декември 2016 г. размерът на задължението е 21,488 хил. лв., в това число просрочена главница 19,697 хил.лв.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Към 31.12.2016 г. заемите от БЕХ ЕАД не са обезпечени.

Задължения към БЕХ ЕАД	31 декември 2016 г.			
	Номинална стойност	Балансова стойност	Дължими лихви	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
(1) Дългосрочен заем	1,047,777	1,047,777	121,493	1,169,270
(2) Дългосрочен заем	1,047,684	1,022,143	42,052	1,064,195
(3) Споразумение	29,672	29,672	1,168	30,840
(4) Споразумение			21,488	21,488
(5) Търговски задължения	37	37		37
	2,125,170	2,100,005	186,201	2,285,830

Движението на заемите е както следва:

		Начислени разходи за лихви	Изплатени лихви	Получени заеми	Погасени заеми
		'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
<i>Едноличен собственик</i>					
БЕХ ЕАД	2016	92,570		1,047,684	52,000
БЕХ ЕАД	2015	58,628	4,858		85,847

Продажби на свързани лица

Дружество	сделки/основание	2016 г.	2015 г.
		'000 лв.	'000 лв.
<i>Едноличен собственик</i>			
БЕХ ЕАД	продажба недвижим имот		1,315
	Други продажби	1	3
		1	1,318
<i>Дружества под общ контрол (Група БЕХ ЕАД)</i>			
ЕСО ЕАД	балансираща енергия	71,564	71,592
	задължение към обществото	31,457	15,239
	резерв и допълнителни услуги	18,430	24,319
	технологични разходи	31,371	28,999
	Търговско право за пренос	482	67
	Други продажби	60	18
		153,364	140,234
АЕЦ Козлодуй ЕАД	задължение към обществото	4,331	8,812
	електрическа енергия, небаланси	21	88
	Други продажби	34	44
		4,386	8,944
ВЕЦ Козлодуй ЕАД	балансираща енергия	84	173
	електрическа енергия, небаланси	6	-
		90	173
Мини Марица Изток ЕАД	Други продажби	25	18
ТЕЦ Марица Изток - 2 ЕАД	задължение към обществото	22,058	15,934
	Други продажби	-	2
	лихви забава	1,292	
		23,350	15,936
Булгартрансгаз ЕАД	ел.енергия ДПИ+небаланси	-	458
	небаланс ДПИ	-	72
	Други продажби	4	1
		4	531
БНЕБорса ЕАД	ел.енергия	61,933	
	задължение към обществото	3,881	
		65,814	
<i>Асоциирани и съвместно контролирани предприятия</i>			
Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A.	ел.енергия	18,983	14,768

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	балансираща енергия	-	108
	ел.енергия ДПИ	2,635	2,963
	небаланс ДПИ	794	758
	неустойки	1,524	2,829
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	върнати неустойки	(1,524)	62
	такса управление	62	50
	водоподаване	311	-
	дивидент	34,560	27,810
		38,362	34,580
КонтурГлобал Оперейшънс България АД	такса управление	62	62
	дивидент	1,350	1,404
		1,412	1,466
ПОД Алианс	дивидент	5,406	4,556
ЗАД Енергия	застрахователни обезщетения	89	316
	дивидент	11,340	10,206
		11,429	10,522
ХЕК Горна Арда	управленски услуги	115	136
<i>Други свързани лица</i>			
Под общ контрол на Българската държава			
ВМЗ ЕАД	ел.енергия ДПИ	3,057	3,750
	небаланс ДПИ	594	888
	лихви	51	320
		3,702	4,958
НКЖИ Електроразпределение ЕАД	ел.с-я на ЕРД	1,164	1,454
	задължение към обществото	1,043	697
		2,207	2,151
		328,650	240,291

Покупки от свързани лица

Дружество	сделки/основание	2016 г.	2015 г.
		'000 лв.	'000 лв.
Едноличен собственик			
БЕХ ЕАД	Лихви заеми	92 570	52 955
	лихви търговски задължения	1 170	1 189
	услуги	183	31
	амортизация финансови	1 934	-
	разходи по заеми	-	-
		95 857	54 175
Дружества под общ контрол (Група БЕХ ЕАД)			
ЕСО ЕАД	пренос	1 983	1 117
	достъп	313	216
	реактивна ел.енергия	-	40
	ТПП	879	2 705
	Балансираща енергия	47 707	59 965
	Други услуги	13	5
		50 895	64 048
АЕЦ Козлодуй ЕАД	ел.енергия+РМ	149 155	144 385
	лихви по споразумение	-	1 469
	лихви забава текущи	7 924	5 014
	лихви търговски	-	18
		157 079	150 886
ВЕЦ Козлодуй ЕАД	ел.енергия	4 016	3 886
	лихви забава текущи	99	186
		4 115	4 072
Мини Марица Изток ЕАД	ел.енергия ЯиК	3	3
ТЕЦ Марица Изток - 2 ЕАД	ел.енергия	32 517	92 284
	тел.р-ри	2	2
	ел.енергия ЯиК	3	3
	лихви	628	-
		33 150	92 289
БНЕБорса ЕАД	такси брсов пазар	213	-

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Асоциирани и съвместно контролирани предприятия

		482	
НЕКО	търговско право за пренос		
	РМ	256 924	223 144
	ЕЕ	160 808	232 084
	БЕ	-	20
	доп.услуги	3 830	3 833
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	пуск	-	165
	фонд 5% вноски	21 761	9 637
	неустойки за прин.престой	-	2 377
	емисии	42 290	28 468
		485 613	499 728
ПОД Алианс	ДПО	1 003	1 034
ЗАД Енергия	услуга	19 472	20 607
<i>Други свързани лица</i>			
Под общ контрол на Българската държава		43	38

Сделки със свързани лица - директори и служители с контролни функции

Дружеството има отношение на свързано лице с директори и служители с контролни функции.

Общата сума на начислените възнаграждения, включени в разходите за персонала, е както следва:

	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Възнаграждения на Съвета на Директорите	123	138
Социални разходи и осигуровки върху възнагражденията на членовете на Съвета на Директорите	38	8
	161	146

41 Събития след датата на финансовия отчет

На 26 януари 2017 г. дъщерно дружество на НЕК ЕАД „Екологична експлоатация на горива и енергетични масла“ ООД е заличено в търговския регистър след проведена процедура по ликвидация в изпълнение на взето решение от съдружниците.

На 10.02.2017 г. в търговския регистър е вписана промяна в Съвета на директорите на НЕК ЕАД, като на мястото на Христо Величков Георгиев е вписан Константин Симеонов Делисивков.

На 14 февруари 2017 г. е приключило търговско дело, съгласно което НЕК ЕАД е осъдено да заплати на „Лукойл енергия и газ България“ сума в размер на 4,040 хил.лв. включително лихви и разноси. Сумата е призната във финансовия отчет като коригиращо събитие. Присъдената сума е платена на 20 март 2017 г.

След края на отчетния период до датата на одобрение на финансовия отчет за издаване не са настъпили други коригиращи и некоригиращи събития, които да изискват допълнително оповестяване.

42 Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2016 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 29 март 2017 г.